

Prečo považujem infláciu (zvyšovanie množstva nekrytých peňazí v obehu) za krádež, podvod a zločin proti ľudskosti.

V súčasnosti sa prakticky vo všetkých štátoch sveta stretávame takmer výlučne s tzv. neplnohodnotnými peniazmi (teda s nekrytými papierovými peniazmi resp. s mincami z iných než vzácnych kovov). Máme preto silnú tendenciu považovať takéto peniaze za jediné skutočné peniaze.

Keďže sa s používaním takýchto peňazí prakticky vždy spája inflácia, tak máme silnú tendenciu považovať infláciu za prirodzený stav vecí.

Mnohých ľudí zároveň hnevá či trápi rastúca kriminalita, rozmáhajúca sa korupcia a rozkrádanie verejných zdrojov, rast chudoby niektorých skupín obyvateľstva a závrtné bohatstvo špekulantov, nekvalitné výrobky a potraviny plné chemických prísad, civilizačné choroby, problém drogových závislostí, znečisťovanie životného prostredia, drancovanie prírodných zdrojov a globálne otepľovanie či stupňovanie extrémizmu a násilných konfliktov s rastúcim rizikom vzniku ďalšej svetovej vojny.

Málokto z týchto ľudí si však uvedomuje významnú súvislosť spomenutých negatívnych javov s infláciou, a preto svoje aktivity (vyvíjané s ušľachtilým cieľom zlepšiť súčasnú neutešenú situáciu) zameriavajú na iné otázky, ktoré sú však v tomto probléme len sekundárnymi, podružnými či menej podstatnými, a ktorých vyriešenie preto nevyhnutne nemôže viesť ku zásadnému zlepšeniu.

Práve preto považujem za potrebné ponúknuť ostatným na zamyslenie nasledujúce myšlienky.

Aby ostatných pri hodnotení týchto myšlienok zbytočne nerozptyľovali a neovplyvňovali sympatie či antipatie voči ich autorovi, tak som sa rozhodol natrvalo zostať v anonymite.

Zároveň súhlasím s tým, aby bolo toto dielo medzi ľuďmi voľne šírené, avšak vždy a výlučne v jeho celom rozsahu, a to či už v pôvodnom slovenskom jazyku alebo v zodpovedajúcom preklade v akomkoľvek inom jazyku.

A. ČASŤ PRVÁ - ZÁKLADNÉ POJMY A VZŤAHY

A.1 Potreby, výroba, výmena, tovar

Každý človek nevyhnutne potrebuje pre svoj život určité *veci* a okrem toho po určitých *veciach* túži, hoci ich nepotrebuje k životu nevyhnutne. Všetky tieto *potrebné veci* pritom naplňajú *potreby* a *túžby* daného človeka.

Ľudia sa v závislosti od svojich vlastností a tiež od situácie, v ktorej sa práve nachádzajú, navzájom medzi sebou líšia vo svojich *potrebách* a ešte výraznejšie vo svojich *túžbach*, ako aj v naliehavosti týchto *potrieb* a *túžob*. Preto sa ľudia navzájom medzi sebou líšia aj v tom, akú hodnotu pre nich jednotlivé *potrebné veci* za danej situácie predstavujú.

Mnohé *z potrebných vecí* človeku takmer zadarmo poskytuje samotná príroda – napríklad niektoré druhy jedla (lesné plody apod.), vzduch (na dýchanie) či prítomnosť ostatných živých tvorov (na zamedzenie pocitu osamelosti). O tieto *veci* sa daný človek zvyčajne nemusí takmer nijako zaslúžiť.

Na druhej strane iné *veci*, ktoré človek potrebuje resp. chce, mu samotná príroda neposkytuje a teda ich najprv musí niekto vyrobiť. Takéto *potrebné veci* nazývame *výrobky* a človeka, ktorý ich vyrába, nazývame *výrobca*. Pod pojem *výrobky* pritom budeme zahrňovať

nielen hmotné veci, ktoré ľudia vyrábajú, ale aj nehmotné produkty ľudskej činnosti (objavy, vynálezy, kultúra apod.) a tiež služby, ktoré poskytujú.

Výrobky bude vyrábať len ten, kto má dôvod venovať ich výrobe svoje prostriedky, čas, um a námahu. Touto motiváciou bolo pôvodne to, že *výrobky* vyrábala každý pre seba samého, pre naplnenie svojich vlastných *potrieb a túžob*. V tejto situácii sa každý človek rozhodoval o tom, čo bude vyrábať, koľko toho bude vyrábať a ako to bude vyrábať, najmä na základe hodnoty, ktorú pre neho samého jednotlivé *potrebné veci* za danej situácie predstavovali. Na hodnotu určitého *výrobku* pre daného človeka pritom možno usudzovať podľa toho, čoho je daný človek ochotný sa vzdať pre to, aby získal daný výrobok (napr. akého množstva námahy, času, prostriedkov apod.).

Jednotliví ľudia majú rozličné schopnosti a skúsenosti a žijú v rozličnom prostredí, ktoré im poskytuje rozdielne podmienky na výrobu ich *výrobkov*. Preto rôzni ľudia dokážu vyrobiť určitý *výrobok* s rôznou úrovňou efektivity - to, čo jeden človek vyrobí len nákladne a namáhavo, dokáže iný človek vyrobiť menej nákladne a menej namáhavo.

Jednotlivé *výrobky* teda predstavujú pre rozličných ľudí v rozličných situáciách rozdielnu hodnotu a zároveň rozliční ľudia dokážu vyrobiť jednotlivé *výrobky* s vynaložením rôzneho množstva námahy a nákladov. Z týchto dôvodov je pre každého človeka výhodné a užitočné, ak získa určité *výrobky* od iných ľudí - od tých, ktorí (v porovnaní s ním) tieto *výrobky* oceňujú menej, prípadne ktorí ich vedia vyrábať efektívnejšie. Zároveň platí, že pre ostatných je zase výhodné získať od neho tie *výrobky*, ktoré oni (v porovnaní s ním) oceňujú viac a ktoré dokážu vyrábať menej efektívne.

Vzájomná výmena výrobkov, ktorá sa medzi ľuďmi uskutočňuje na základe ich dobrovoľného rozhodnutia a zároveň na základe neskreslených informácií, je preto prospešná a výhodná pre všetky zúčastnené strany. Vďaka takejto výmene dokáže každý uspokojiť svoje *potreby* lepšie, než by to dokázal výlučne vlastnými *výrobnami*. Ak sa takáto výmena môže uskutočňovať jednoducho a bez obmedzení, tak uspokojovanie *potrieb* členov danej spoločnosti ako celku dosahuje najvyššiu aktuálne dosiahnuteľnú úroveň.

Takáto **dobrovoľná výmena výrobkov je zároveň spravodlivá v tom zmysle, že každý, kto sa na nej zúčastňuje, musí poskytnúť ostatným zodpovedajúcu protihodnotu za výrobky, ktoré výmenou od nich získava** (to, že táto ním poskytnutá protihodnota bude z pohľadu ostatných zodpovedajúcou, zabezpečuje práve dobrovoľnosť takejto výmeny a informovanosť zúčastnených strán).

Nedobrovoľná výmena alebo výmena, ku ktorej niektorá strana pristúpila na základe skreslených informácií, je nespravodlivá a spoločnosť ochudobňuje - bráni totiž dosiahnutiu najvyššej aktuálne dosiahnuteľnej úrovne uspokojovania *potrieb* členov danej spoločnosti ako celku.

Prirodzená snaha ľudí čo najlepšie uspokojovať svoje vlastné *potreby* a *túžby* vedie k tomu, že ak existuje možnosť výmeny vlastných *výrobkov* za *výrobky* iných ľudí, tak sa každý *výrobca* bude snažiť vyrábať najmä tie *výrobky*, ktoré dokáže vyrábať efektívnejšie než ostatní a zároveň tie, ktorých hodnota je v danej situácii pre ostatných vysoká (vyššia než pre neho samého). Takto dokáže daný *výrobca* získať výmenou *výrobkov* s ostatnými najväčšiu vlastnú prospech (najvyššie uspokojovanie svojich vlastných *potrieb*). Avšak zároveň z toho majú prospech aj ostatní ľudia - od daného *výrobca* totiž výmenou získavajú *výrobky*, ktoré sami vysoko oceňujú a ktoré nevedia vyrábať dostatočne efektívne (a to výmenou za ich vlastné *výrobky*, ktoré si oni sami menej cenia a ktoré vedia vyrábať pomerne lacno a ľahko).

To, čo bude daný *výrobca* vyrábať, koľko toho bude vyrábať a ako to bude vyrábať, teda (pri možnosti vzájomnej výmeny *výrobkov*) ovplyvňuje najmä hodnota jednotlivých *výrobkov* pre danú skupinu ľudí resp. pre spoločnosť ako celok a efektívnosť jeho výroby daného *výrobku*.

A.2. Zlodeji

Počas celej histórie ľudstva a prakticky v každej väčšej skupine ľudí sa nájdu aj ľudia, ktorí síce nie sú ochotní venovať výrobe *výrobkov* svoje prostriedky, čas, um a námahu, no

zároveň chcú tieto *výrobky* získať. Takíto ľudia počkajú, kým *výrobky* vyrobí niekto iný, a potom mu ich zoberú – a to bez toho, aby mu za tieto *veci* poskytli zodpovedajúcu protihodnotu vo forme svojich vlastných *výrobov*, a prakticky vždy násilím alebo podvodom (pretože len málokto sa dobrovoľne vzdá niečoho, do čoho vložil svoje prostriedky, čas, um a námahu).

Takýchto ľudí nazývame *zlodeji* a ich postupy, ktoré používajú na získanie *výrobov*, nazývame *kradnutie*. Toto *kradnutie* môže mať mnoho podôb, no vždy má rovnakú podstatu - získať *výrobky* vyrobené inými ľuďmi, a to bez toho, aby oni sami vyrobili *výrobky*, ktoré by boli skutočnou protihodnotou tých, ktoré získali od iných ľudí.

Ľudia, ktorí chcú dlhodobo úspešne kraďnúť, pritom nesmú vyzerat' ako *zlodeji* (a ani tak zvyčajne nevyzerajú) a ich činnosť nesmie vyzerat' ako *kradnutie* – v opačnom prípade by sa totiž *výrobcovia* snažili takémuto okradaniu brániť. Práve preto "chytrí" *zlodeji* vymysleli a ešte stále vymýšľajú množstvo spôsobov na to, aby podstatu svojej činnosti zahmlili resp. dokonca aby presvedčili ostatných o jej všeobecnej prospešnosti. Vďaka tomu sú „chytrí" *zlodeji* schopní získavať ohromné bohatstvo a moc a „najchytrejší“ z nich častokrát ovládajú priamo príslušný štát.

Z toho vyplýva, že pri rozpoznávaní *zlodejov* sa nemožno orientovať tým, či daný človek vyzerá ako *zlodej*, ale len tým, či daný človek získava *výrobky* od ostatných s ich informovaným súhlasom a či za ne poskytuje ostatným nejaké iné ním vyrobené *výrobky*, predstavujúce zodpovedajúcu protihodnotu.

A.3. Úroveň výroby

Podľa kontextu, v ktorom život, výroba *výrobov* a ich *kradnutie* prebieha, sa v spoločnosti automaticky a nevyhnutne ustanoví určitá rovnováha.

Ak je *výrobca* príliš často *zlodejmi* okradnutý o svoje *výrobky*, tak zvyčajne prestane tieto *výrobky* vyrábať. To negatívne dopadne nielen na tohto *výrobcu* (nemá *výrobky* na uspokojovanie svojich *potrieb* a ani na výmenu) a na ostatných *výrobcov* (prišli o prospech prameniáci z možnosti vymeniť s daným *výrobcom* svoje vlastné *výrobky*), ale aj na *zlodejov*, ktorí sa pôvodne snažili profitovať na úkor *výrobcu* (danému *výrobcovi* už nemajú čo ukradnúť). Preto existuje určitá maximálna úroveň *kradnutia*, ktorej prekročenie nevyhnutne vedie ku vzniku krízy resp. až ku kolapsu daného spoločenstva.

Ak si odmyslíme tento negatívny efekt *kradnutia* na výrobu, tak možno konštatovať, že *výrobca* pôvodne vyrábala len toľko *výrobov*, koľko potreboval pre seba resp. pre svojich blízkych.

Len v prípade, tak má *výrobca* možnosť vymeniť svoje *výrobky* za *výrobky* niekoho iného, tak sa bude snažiť zvýšiť svoju výrobu a zároveň ju primerane zefektívniť. Zvýši ju však len o toľko *výrobov*, koľko ich pravdepodobne dokáže prijateľne vymeniť s inými ľuďmi - pri výmene sa pritom z *výrobov* stane *tovar* (pod tento pojem pritom zahŕňame aj *služby*, ktoré sú iným poskytované výmenou za iný *tovar*).

Možnosť vymeniť svoje *výrobky* (svoj *tovar*) za iné *výrobky* (za iný *tovar*) a jednoduchosť realizácie takejto výmeny zásadným spôsobom určuje intenzitu výroby v danej spoločnosti (a tým aj spôsob, akým výroba prebieha), čo následne ovplyvňuje spôsob a mieru rozvoja a organizovania tejto spoločnosti.

A.4. Peniaze ako prostriedok uľahčujúci výmenu tovarov

Pôvodne musel ten, ktorý ponúkal na výmenu určitý *tovar*, namáhavo a zdĺhavo hľadať niekoho iného, kto mal práve o tento *tovar* záujem a navyše kto súčasne ponúkal za neho na výmenu práve to, či si cenila druhá strana zúčastnená na tejto výmene.

Ak však existuje nejaký *tovar* (nazvime ho *univerzálny tovar*), ktorý sú takmer všetci členovia spoločnosti ochotní vymeniť za svoje vlastné *tovary*, tak sa výmena stane oveľa jednoduchšou. V tom prípade totiž úplne stačí, aby ten, kto chce získať určitý *tovar*, našiel

niekoho, kto tento *tovar* ponúka, a aby mu na výmenu ponúkol *univerzálny tovar* (ktorý získal napríklad pri niektorej predchádzajúcej výmene ako protihodnotu za svoje vlastné *tovary*). S týmto druhom výmeny bude zrejme súhlasiť aj ten, kto daný *tovar* ponúka na výmenu, pretože vie, že za takto získaný *univerzálny tovar* (ktorý by za iných okolností vôbec nepotreboval) bude môcť aj on získať od niekoho iného zasa to, o čo má on sám záujem.

Univerzálnym tovarom by sa teoreticky mohol stať takmer každý druh tovaru. V praxi je však veľmi dôležité to, aby bol **univerzálny tovar**:

- **vzácný** (teda aby ho neexistovalo príliš veľa), avšak nie príliš vzácny (v opačnom prípade by hodnota jednotlivých tovarov zodpovedala príliš veľkému alebo príliš malému množstvu *univerzálného tovaru*, čo by bolo značne nepraktické);

- **aby jeho množstvo nebolo možné príliš rýchlo zvýšiť** (v opačnom prípade by sa hodnota *univerzálného tovaru* mohla rýchlo znížiť, čím by utrpeli jeho aktuálni vlastníci, tým by sa stratila ochota ľudí vymieňať ho za svoje *tovary* a teda aj jeho schopnosť fungovať v úlohe *univerzálného tovaru*);

- **stabilný a trvácny** (aby nedošlo k jeho znehodnoteniu v prípade, ak si ho niekto odloží na nejakú výmenu vo vzdialenejšej budúcnosti);

- **pekný a príjemný** (len málo pravdepodobne by boli ľudia ochotní vymieňať svoje *tovary* za niečo škaredé, zapáchajúce, škodlivé apod.);

- **ľahko deliteľný, a to bez zničenia jeho hodnoty** (aby ho bolo možné použiť aj pri výmene bežných resp. lacných *tovarov*);

- **dobře definovateľný, identifikovateľný a odlišiteľný od podobných tovarov** (aby *tovary*, ktoré sú mu len podobné, nemohli byť použité vo funkcii *univerzálného tovaru*) - je totiž extrémne dôležité, aby bolo úplne jasné, čo *univerzálnym tovarom* je a čo ním nie je, pretože v opačnom prípade by sa stratila dôvera ľudí voči tomuto *univerzálnemu tovaru* a teda aj ich ochota vymieňať ho za svoje *tovary*, čo by znemožnilo jeho používanie v úlohe *univerzálného tovaru*.

Počas histórie ľudstva sa postupne vykryštalizoval najmä jeden *univerzálny tovar*, ktorý asi najlepšie spĺňa vyššie uvedené predpoklady - a týmto tovarom bolo zlato (hoci v určitých častiach sveta a v určitých obdobiach v tejto úlohe fungoval iný tovar a nie zlato).

Niektorí ľudia vidia v zlate príčinu mnohých ohavných ľudských skutkov - za ne však nemôže zlato, ale ľudia samotní. Zlatu nemožno dávať za vinu, že najlepšie vyhovovalo ideálnym vlastnostiam *univerzálného tovaru* a ani to, že ľudia tak veľmi túžia vlastniť *potrebné veci*, že neváhajú použiť aj ohavné prostriedky na získanie *univerzálného tovaru*, prostredníctvom ktorého tieto *potrebné veci* nadobudnú. Z toho je zároveň jasné, že odstránenie zlata z pozície *univerzálného tovaru* nemôže nijako zabrániť tomu, aby sa ľudia v snahe získať *potrebné veci* resp. *univerzálny tovar* (nech by už týmto *univerzálnym tovarom* bolo čokoľvek) uchýľovali aj k používaniu ohavných prostriedkov.

Štandardizáciou rozdelenia zlata na jednotlivé kusy vznikli zlaté mince - tzv. plnohodnotné *peniaze* (tvorené - a teda aj kryté - zlatom), v ktorých hmotnosť resp. obsah zlata potvrdzovala a garantovala autorita toho, kto takéto mince vydal resp. vyrazil (v typickom prípade panovníka).

Používanie všeobecne akceptovaného *univerzálného tovaru* (zlata resp. zlatých mincí) umožnilo oveľa väčšie množstvo vlastných *tovarov* vymeniť s ostatnými (za *univerzálny tovar*), a vďaka tomu získať od iných ľudí oveľa väčšie množstvo *potrebných vecí* (vďaka tomu, že v tejto druhej výmene predávajúci za ne prijímú *univerzálny tovar* získaný kupujúcim v jeho prvej výmene).

Uľahčenie výmeny *tovarov* prostredníctvom *univerzálného tovaru* resp. *peňazí* výrazne posilnilo motiváciu ľudí zvyšovať a zefektívňovať výrobu *tovarov* a teda aj rozvoj spôsobov výroby a tým aj spoločnosti.

A.5. Falšovanie peňazí, "chytrí" zlodeji, banky

Samozrejme aj v prípade používania zlata ako *univerzálneho tovaru* sa vždy našli ľudia, ktorí sa snažili *kradnúť* (získavať *potrebné veci* od ostatných bez poskytnutia zodpovedajúcej protihodnoty), a to napríklad tým, že falšovali *univerzálny tovar* (v tomto prípade zlaté mince). Pokúšali sa napríklad nenápadne znižovať hmotnosť zlatých mincí alebo obsah zlata v nich, či dokonca vyrábať ich z iného materiálu. V tomto prípade ide o špeciálny druh *zlodejov*, ktorí vydávajú za *univerzálny tovar* (v tomto prípade za zlaté mince resp. *peniaze*) to, čo ním nie je, a za tento falošný "*univerzálny tovar*" sa snažia získať od iných ľudí skutočný *tovar*. Falšovanie (resp. napodobňovanie) zlata je však pomerne náročné, drahé a namáhavé a na jeho odhalenie existujú pomerne spoľahlivé metódy, preto falšovanie zlatých mincí nikdy nedosiahlo enormné rozmery.

Iný druh *zlodejov* sa pokúšal získať *tovary* tým, že kradol skutočné zlaté mince iným ľuďom. To viedlo ľudí k tomu, že sa snažili svoje zlaté mince uložiť na relatívne bezpečné miesta (pokladnice, trezory, skrýše apod.) a neskôr do špecializovaných, kvalitne zabezpečených inštitúcií, ktoré nazývame *banky*. *Banky* pritom vydávali tým, ktorí si v nich uložili svoje zlato, *potvrdenia* o tom, že držiteľ tohto *potvrdenia* má u nich uložené príslušné množstvo zlata. Najmä pri platení väčších súm za drahé *tovary* sa ukázalo byť pohodlnejšie a bezpečnejšie, ak kupujúci pri predaji neodovzdával predávajúcemu priamo zlaté mince, ale len takéto *potvrdenie* o vlastníctve príslušného množstva zlata uloženého v *banke*.

Celkové množstvo zlata uvedené na všetkých *potvrdeniach* danej *banky* pritom zodpovedalo celkovému množstvu zlata uloženému v *banke*. Tieto *potvrdenia* (resp. neskôr štandardizované *potvrdenia* označované ako *bankovky*) preto boli v tom čase kryté zlatom ako *univerzálnym tovarom* - išlo teda o *kryté peniaze*.

Skontrolovať pravosť zlatých mincí je však zvyčajne jednoduchšie než skontrolovať pravosť nejakého *potvrdenia*. O falšovanie *potvrdení* o uložení zlata v *banke* (a neskôr *bankoviek*) sa preto nevyhnutne pokúšalo oveľa viac *zlodejov* než tomu bolo v prípade falšovania zlatých mincí.

Odhaliť falšovanie *potvrdení* o uložení zlata v *banke* je pomerne jednoduché tak, že sa človek, ktorý plánuje vymeniť svoje *tovary* za zlato prostredníctvom takéhoto *potvrdenia*, pôjde informovať o pravosti daného *potvrdenia* priamo do *banky*. To však platí len v tom prípade, ak ten, kto v *banke* poskytuje informácie o pravosti daného *potvrdenia*, nie je komplicom falšovateľa tohto *potvrdenia*.

Navyše - neplatí to ani v tom prípade, ak samotná *banka* úmyselne vydala viac *potvrdení* o uložení zlata, než koľko je v nej zlata v skutočnosti uloženého. Takéto „*potvrdenia*“ sú pritom falošné – síce nie preto, že by ich nevydal ten, kto je na nich uvedený, ale preto, že potvrdzujú existenciu niečoho, čo neexistuje (teda daného množstva zlata údajne uloženého v *banke*). Takéto prebytočné „*potvrdenia*“ nezodpovedajú celkovému množstvu zlata uloženému v *banke*, a preto nie sú kryté zlatom ako *univerzálnym tovarom* - ide teda o nekryté „*peniaze*“.

Vydanie takýchto falošných „*potvrdení*“ o uložení zlata je pre *banku* (resp. pre *zlodejov* v nej) veľkým pokušením, pretože *banka* by za takéto falošné „*potvrdenia*“ mohla poskytnúť väčšie množstvo pôžičiek (a zarobiť tak na úrokoch) alebo by mohla vyplatiť vedeniu *banky* alebo iným spriazneným osobám bohaté odmeny apod.. Skúsenosť napokon potvrdzuje, že *banky* tak často robili. Za takéto falošné „*potvrdenia*“ totiž bolo možné zadarmo nakúpiť mnoho *tovarov* - a to vďaka tomu, že predávajúci nesprávne uverili tomu, že svoje *tovary* vymieňajú za príslušné množstvo zlata uloženého v *banke*, a nie len za nejaký papier s „*potvrdením*“.

Jediným obmedzením, ktoré bránilo *bankám* vydávať enormné množstvo falošných „*potvrdení*“ o uložení zlata bolo to, že ak sa priveľa vlastníkov takýchto „*potvrdení*“ v krátkej dobe dožadovalo vyplatenia zlata, ktoré im podľa týchto „*potvrdení*“ patrilo, tak takáto *banka* veľmi rýchlo vyčerpala svoje zásoby zlata (pretože zlata v nej bolo uloženého oveľa menej než koľko by v nej malo byť podľa vydaných *potvrdení*). Takáto *banka* v tom prípade stratila dôveru ľudí a skrachovala.

"Chytrí" *zlodeji* si pomerne rýchlo uvedomili, že ak by sa na platenie síce používali *potvrdenia*, avšak držiteľ takéhoto *potvrdenia* by nemal nárok na vyplatenie príslušného množstva zlata, tak v tom prípade by *banky* (resp. "chytrí" *zlodeji* v nich) mohli prakticky bez obmedzenia vydávať takéto *potvrdenia* (presnejšie falošné "*potvrdenia*") a teda získať ohromné množstvo skutočných *tovarov* za takmer bezcenný papier.

Za normálnych okolností by však žiadny predávajúci nesúhlasil s tým, aby svoje *tovary* vymenil za niečo, čo nemá žiadnu hodnotu. Možnosť vynútiť si takúto zásadnú a ďalekosiahlu zmenu má však štát. „Chytrí“ *zlodeji* preto využili svoje bohatstvo, vplyv a moc, ktorú v štáte majú, na dosiahnutie tohto cieľa. Aby dosiahli svoj cieľ, tak najprv bolo potrebné:

- odstrániť naviazanie *peňazí* na zlato resp. na iný *univerzálny tovar* (v tom prípade môže štát vydať ľubovoľné množstvo takýchto nekrytých „*peňazí*“);

- definovať *peniaze* ako *potvrdenia* vydané štátom, a nie ako *potvrdenia* o nejakej skutočnej hodnote vlastnenej držiteľom daného *potvrdenia* (v tom prípade je jediným určovateľom „pravosti“ týchto *potvrdení* len to, či ich vydal štát);

- donútiť všetkých obyvateľov daného štátu používať tieto falošné "*peniaze*" pri výmenách *tovarov* ako "*univerzálny tovar*" (a to dokonca pod hrozbou trestov v prípade, ak by odmietli tieto falošné "*peniaze*" používať resp. prijímať ich za svoje *tovary*);

- presvedčiť rozhodujúcu časť obyvateľov o užitočnosti tohto falšovania *peňazí* a o jeho výhodnosti pre každého resp. aspoň pre túto rozhodujúcu časť obyvateľov (v prípade demokratických štátov pritom stačí presvedčiť väčšinu voličov, teda aspoň priemerne a podpriemerne ekonomicky vzdelanú časť populácie - čo práve vďaka nízkej úrovni jej ekonomického vzdelania nie je príliš zložitá);

- motivovať prevažnú časť ekonomicky vzdelanej populácie ku tichej podpore tohto postupu, a to tým, že predstavitelia štátu jej prenechajú malú časť zisku z tohto *kradnutia* (bez toho by ekonomicky vzdelaná časť populácie neustále upozorňovala ostatných na škodlivosť falšovania *peňazí* a bojovala by proti tomu). Prínajmenšom časť ekonomicky vzdelanej populácie totiž dokáže využiť možnosti na obohatenie sa na úkor ostatných, ktoré im inflácia ponúka.

A.6. Nekryté „peniaze“

Nekryté „*peniaze*“ sú falošné v tom zmysle, že potvrdzujú existenciu niečoho, čo neexistuje (teda existenciu skutočnej hodnoty, ktorej by tieto „*peniaze*“ údajne mali zodpovedať).

Kým boli *peniaze* kryté zlatom, tak ich množstvo muselo zodpovedať množstvu zlata vlastneného tým, kto tieto *peniaze* vydal (teda štátom resp. *bankou*). Množstvo *peňazí* v obehu teda bolo určované objektívnou skutočnosťou, ktorú mohol štát resp. *banka* len ťažko ovplyvniť. Vlastnenie *peňazí* pritom predstavovalo vlastnenie príslušného (nemenného) množstva zlata, ktoré si bolo možné za takéto *peniaze* kedykoľvek vymeniť. Štát preto nemohol ľubovoľne zvyšovať množstvo *peňazí* v obehu a vďaka tomu boli ľudia ochránení pred znižovaním hodnoty svojich *peňazí* a úspor.

Odkedy však *peniaze* prestali byť kryté zlatom (resp. inou skutočnou hodnotou vo funkcii *univerzálného tovaru*), tak ich množstvo v obehu závisí výlučne len od rozhodnutia predstaviteľov štátu, ktorí preto môžu zvyšovať množstvo *peňazí* v obehu podľa ich ľubovôle. Za tieto nové nekryté "*peniaze*" si potom môžu kúpiť skutočné *tovary*, a to prakticky zadarmo (za tieto *tovary* totiž namiesto nich v konečnom dôsledku zaplatia tí, ktorým sa znížila hodnota ich *peňazí* vplyvom pridania nových nekrytých "*peňazí*" do obehu). Vlastnenie nekrytých "*peňazí*" pritom nepredstavuje vlastníctvo žiadnej konkrétnej hodnoty. Hodnota určitého množstva nekrytých "*peňazí*" zodpovedá výlučne len tomu, čo sú v danej chvíli ostatní ochotní (resp. donútení) za ne predať - v extrémnom prípade teda môžu byť úplne bezcenné.

B. ČASŤ DRUHÁ - INFLÁCIA

B.1. Čo sa stane, ak štát dá do obehu nekryté (a teda falošné) "peniaze"?

Je užitočné uvedomiť si podstatu vzťahu medzi množstvom *peňazí* v obehu a cenami *tovarov*. Pre lepšiu názornosť a pochopiteľnosť si ju priblížime pomocou extrémne zjednodušeného príkladu:

Predpokladajme, že existuje len jediný Štát a len jediný Tovar, ktorého sa ročne vyrobí 1 milión kusov a zároveň v danom Štáte koluje 1 milión Peňazí, pričom za týchto podmienok je cena jedného Tvaru napríklad jeden Peniaz.

Čo by sa stalo v prípade, ak by sa na základe rozhodnutia Štátu zvýšilo množstvo Peňazí, ktoré v danom Štáte koluje, napríklad na 1,5 milióna Peňazí? Ku zvýšeniu množstva Peňazí v obehu by došlo tak, že Štát by natlačil pol milióna nových nekrytých „Peňazí“, za by ktoré si on (alebo niekto, komu by Štát tieto nové peniaze poskytol) kúpil polovicu všetkých Tovarov.

Prevažná časť obyvateľov daného Štátu sa však o tomto zvýšení množstva Peňazí v obehu hneď nedozvie, prípadne si nie je schopná hneď neuvědomiť jeho dôsledky a navyše nie je ani schopná odlíšiť tieto nové nekryté „Peniaze“ od tých pôvodných. Preto je spočiatku stále ochotná vymeniť svoje Tovary za pôvodnú cenu (teda jeden Tovar je spočiatku ochotná vymeniť za jeden Peniaz).

Keďže si však Štát (alebo niekto, komu by Štát tieto nové peniaze poskytol) už kúpil za nové nekryté „Peniaze“ polovicu všetkých Tovarov, tak pri cene 1 Peniaz za 1 Tovar zostáva veľké množstvo „nadbytočných“ Peňazí (rozdiel medzi pôvodným a zvýšeným množstvom Peňazí v obehu), za ktoré však už nie je možné kúpiť žiadny Tovar. Majitelia týchto „nadbytočných“ Peňazí sú preto ochotní zaplatiť za jeden Tovar viac než len jeden Peniaz (bez toho by totiž za svoje Peniaze nezískali žiadny Tovar). Majitelia Tovarov si to zakrátko všimnú a začnú požadovať za svoje Tovary vyššiu cenu než predtým (ak by im v tomto zvyšovaní cien Štát bránil, tak by si mnoho ľudí za svoje „nadbytočné“ Peniaze nemohlo kúpiť žiadny Tovar a zároveň by sa veľká časť Tovarov začala predávať na "čiernom trhu", a to vzhľadom ku nedostatkovosti Tovarov dokonca za vyššie ceny, než za ktoré by sa predávala, ak by Štát proti zvyšovaniu cien Tovarov nezasiahol). V dôsledku toho sa cena Tvaru vyjadrená v Peniazoch postupne zvýši na novú vyššiu úroveň (v našom príklade by zrejme vzrástla približne o polovicu). Toto **zvýšenie množstva Peňazí v obehu resp. následné zvýšenie ceny Tvaru vyjadrenej v Peniazoch** sa označuje ako **inflácia**.

Zároveň tí, ktorí sú potrební pri výrobe daného Tvaru (zamestnanci), začnú požadovať za svoju prácu pri jeho výrobe viac Peňazí než tomu bolo v minulosti. Cena Tvaru vyjadrená v Peniazoch sa totiž zvýšila, a za svoju pôvodnú mzdu si preto môžu kúpiť menej Tovarov než predtým. Zároveň z pohľadu zamestnancov na zvýšení ceny Tovarov profituje na ich úkor zamestnávateľ (ktorý predajom Tvaru pri novej zvýšenej cene získa viac Peňazí, no zamestnancom sa snaží vyplácať pôvodnú mzdu). Len málokto zo zamestnancov si pritom uvedomí, že nová zvýšená cena Tvaru zamestnávateľovi ledva kompenzuje nové zvýšené ceny všetkého, čo pri výrobe Tovarov používa a že na *inflácií* profituje v prvom rade ten, kto dal nové nekryté "Peniaze" do obehu a kto si za ne zadarmo kúpil časť vyrobených Tovarov.

V konečnom dôsledku sa pomer medzi množstvom Peňazí, cenou Tvaru a cenou práce pri výrobe Tvaru postupne vráti do takmer rovnakého stavu, ako bol pred zvýšením množstva Peňazí v obehu.

Existuje teda niekto, kto získal alebo kto stratil na zvýšení množstva Peňazí v obehu? Pri hľadaní odpovede na túto otázku je kľúčovým tá skutočnosť, že zmeny vznikajúce po zvýšení množstva Peňazí v obehu nastávajú postupne.

Na zvýšení množstva *peňazí* v obehu (ak jeho zvýšenie spôsobil štát a ak išlo o nekryté „peniaze“):

I.) z krátkodobého (a krátkozrakého) **hľadiska** „získali“ všetci:

- „získal“ štát – kúpil *tovary* prakticky zadarmo a môže ich použiť tak, ako sa rozhodne (predstavitelia štátu si za ne "kúpia" napr. loajalitu voličov resp. sponzorov, a tým aj svoje budúce víťazstvo vo voľbách - a teda aj ďalšiu možnosť *kradnúť*);

- „získali“ ľudia **platení štátom** (štátni zamestnanci) **a tí, ktorým štát „prispieva“ na ich výdavky** (dôchodcovia, nezamestnaní, študenti, sociálne odkázaní apod.) – tieto výdavky štát z veľkej časti hradí práve z nových "*peňazí*". Druhou možnosťou by bolo ich hradenie z daní, no pre predstaviteľov štátu je oveľa prijateľnejšie zvýšiť množstvo nekrytých "*peňazí*" v obehu než zvýšiť dane (zvýšenie daní ľudia totiž neprehliadnu, a to by mohlo viesť ku ich nespokojnosti a tým aj k volebnej porážke príslušných predstaviteľov štátu, čo by im znemožnilo ďalej *kradnúť*);

- „získali“ **výrobcovia** – o ich *tovary* je zvýšený záujem a dokonca sú ľudia za ich *tovary* ochotní zaplatiť vyššiu cenu než predtým;

- „získali“ **pracovníci** – za svoju prácu pri výrobe *tovarov* dostanú vyššiu mzdu než predtým (to, že skutočná hodnota týchto *peňazí* je nižšia než predtým, si zatiaľ ešte neuvedomujú).

II.) zo strednodobého hľadiska niektorí získali, no iní na ňom stratili (skutočná hodnota, ktorú jedna skupina ľudí týmto procesom získala, sa rovná skutočnej hodnote, ktorú týmto procesom iná skupina ľudí stratila - došlo len k prerozdeleniu už existujúceho bohatstva spoločnosti):

- **získali najmä tí, ktorí tieto nadbytočné (nekryté) „peniaze“ dostali do obehu** tým, že si za ne kúpili *tovary* (teda predstavitelia štátu a ľudia, ktorým štát tieto nové "*peniaze*" poskytol ako prvým). Najviac získali, ak si *tovary* kúpili bez meškania, teda ešte za pôvodnú cenu (v našom príklade jeden Tovar za jeden Peniaz); avšak získali na ňom aj vtedy, ak si za tieto "*peniaze*" kúpili *tovary* až neskôr, teda už za vyššiu cenu (tieto "*peniaze*" ich totiž takmer nič nestáli - na ich získanie nemuseli vyrobiť žiadny *tovar*);

- **menej na ňom získali tí, ktorí si v minulosti požičali od niekoho peniaze** – vplyvom *inflácie* budú v budúcnosti dostávať za svoju prácu pri výrobe *tovarov* viac *peňazí* než v súčasnosti (hoci menej hodnotných), vďaka čomu svoj dlh splatia ľahšie;

- **nedotklo sa to tých, ktorí vôbec nepoužívajú peniaze** (tých, ktorí si sami vyrábajú všetok *tovar*, ktorý potrebujú a ktorí zároveň nemusia štátu platiť žiadne dane);

- **doplatili na neho všetci tí, ktorí pri svojom živote používajú peniaze** (samozrejme - ak nedostali zadarmo od štátu medzi prvými nové nekryté "*peniaze*", ktoré by im túto stratu vykompenzovali) - cena *tovarov* vyjadrená v *peniazoch* postupne rastie, a preto tí, ktorí si za svoje *peniaze* nekúpia *tovary* okamžite ako ich získali, na tom nevyhnutne stratia (za rovnaké množstvo *peňazí* si neskôr budú môcť kúpiť čoraz menej *tovaru*);

- **najviac na to doplatili tí, ktorí si svoje peniaze odkladajú na nejaké časovo vzdialenejšie použitie** (napr. na dôchodok, „pre deti“ apod.) – keďže cena *tovarov* vplyvom *inflácie* neustále rastie a oni použitie svojich *peňazí* odkladajú do vzdialenejšej budúcnosti, tak o to menej *tovarov* si nakoniec za tieto ušetrené *peniaze* budú môcť kúpiť. Paradoxne sú práve títo ľudia, ktorí na *infláciu* doplatia najviac, tými, ktorí v čase pridávania nových "*peňazí*" do obehu vidia najmenej dôvodov vystúpiť proti tomu. Negatívne dôsledky *inflácie* totiž v plnej miere pocítia až o mnoho rokov neskôr (napríklad až vtedy, keď pôjdu do dôchodku) a väčšina z nich si preto skutočné príčiny tohto zníženia hodnoty ich úspor a dôchodkov nebude schopná správne uvedomiť.

III.) z dlhodobého hľadiska na *inflácii* nezískal takmer nikto a stratili na ňom takmer všetci (možno okrem nepočetnej skupiny veľmi "chytrých" *zlodejov* ovládajúcich štát). *Inflácia* totiž z dlhodobého hľadiska vedie k týmto prirodzeným dôsledkom (prirodzeným v tom zmysle, že nevyhnutne vyplývajú zo samotnej podstaty *inflácie* a „logiky fungovania“ ľudského spoločenstva):

a) znehodnotenie práce vytvárajúcej skutočnej hodnoty (*potrebné veci*) a tým aj **zníženie spoločenského oceňovania ľudí, ktorí sa živia výrobou potrebných vecí**, čo samozrejme vedie ku **zníženiu motivácie ľudí vytvárať skutočné hodnoty** (a vytvárať ich čo najkvalitnejšie), ako aj ku **zníženiu hrdosti ľudí na svoju prácu** (čo má vplyv na zníženie ich sebaúcty).

Inflácia u ľudí podporuje a potvrdzuje presvedčenie o tom, že "kto je šikovný, ten zbohatne aj bez práce" a že "vlastnou prácou sa musí živiť len ten, kto nie je šikovný" - vplyvom *inflácie* totiž špekulanti bohatnú a *výrobcovia* chudobnejú.

Ľudia, ktorí nie sú hrdí na svoju prácu, strácajú veľkú časť dôvodov na to, aby boli hrdí sami na seba. Takíto ľudia sa stávajú náchylnejšími na vznik prázdnej samolúbosti (ako kompenzácie zníženia sebaúcty) a tiež na podľahnutie manipulácii zo strany štátu, médií, marketingu, reklamy, propagandy, ideológií atď., ktorí ich v dôsledku toho ľahšie presvedčia o ich nadradenosti nad ostatnými, čím sa otvorí cesta ku násiliu, zneužívaniu, konfliktom a vojne.

b) snaha zarobiť bez práce (snaha "dobehnúť" ostatných) a následne **nedôvera voči ostatným**

Získať želané *výrobky* bez poskytnutia zodpovedajúcej protihodnoty ich *výrobcom* je možné výlučne na úkor tých, ktorí tvoria skutočné hodnoty (pretože žiadne *výrobky* sa nevyrobia samé od seba a z ničoho).

Každý pritom vníma, že aj ostatní sa snažia zarobiť bez práce (teda zbohatnúť na úkor iných), čo zvyšuje nedôveru voči ostatným a z tejto nedôvery robí normu vzťahov medzi ľuďmi.

c) presvedčenie, že kradnutie (získavanie *potrebných vecí* bez poskytnutia zodpovedajúcej protihodnoty ich *výrobcom*) **je normálne, správne, potrebné a spravodlivé**

Len málokto sa vedome rozhodne, že bude *kradnúť* (takmer každý totiž podvedome vníma zlo a nespravodlivosť, ktoré sú podstatou *kradnutia*). Preto majú ľudia silnú tendenciu presvedčiť samých seba o tom, že ten druh *kradnutia*, ktorý považujú za výhodný pre seba, vlastne nie je *kradnutím*.

Všeobecná rozšírenosť takéhoto presvedčenia týkajúceho sa *kradnutia* pomocou *inflácie* nevyhnutne vedie ku **zvýšeniu kriminality** v jej najrôznejších podobách (nie je náhodou, že kriminalita sa stala tak významným problémom práve v období poznačenom *infláciou*).

d) zdanlivé zvýšenie hodnoty výrobkov a v dôsledku toho **výroba veľkého množstva málo potrebných výrobkov**, ktorá nie je spoločensky prospešná a ktorá spôsobuje **plytvanie prírodnými a ľudskými zdrojmi**

Vplyvom zvýšenia množstva *peňazí* v obehu sú ľudia ochotní zaplatiť za určitý *výrobok* viac *peňazí* než predtým, čím sa vytvára falošný dojem o vysokom dopyte po daných *výrobkoch* a tým aj o ich vysokom spoločenskom oceňovaní.

V dôsledku toho sa ako ekonomicky výhodná a spoločensky zdôvodniteľná javí byť aj výroba takých *výrobkov* (v takom množstve, kvalite resp. takým spôsobom), ktorých výroba by bez *inflácie* ekonomicky výhodná nebola (bez *inflácie* by sa tieto *výrobky* nevyrobili).

Tým sa zároveň vyvoláva aj **falošné presvedčenie o ekonomickom raste spoločnosti** (tento "rast" je však z veľkej časti tvorený výrobou *výrobkov*, ktorých výroba spoločnosť neobohacuje resp. dokonca jej škodí).

Keďže sa v dôsledku *inflácie* vyrába príliš veľké množstvo výrobkov (a tiež veľké množstvo zbytočných výrobkov), tak sa pocit potrebnosti resp. hodnoty týchto výrobkov musí v ľuďoch umelo vyvolávať intenzívnou reklamou a marketingom (nie je náhodou, že rozvoj marketingu a reklamy nastal práve v období, kedy štáty cielene spôsobujú *infláciu*).

e) vznik cenových "bublín", finančných resp. hospodárskych kríz a cyklov

V dôsledku vysokej dostupnosti *peňazí* (či už nových "*peňazí*" vydaných štátom alebo *peňazí* "vyrobených" *bankami*) sa umelo zvyšuje dopyt po *výrobkoch* a tým sa výrazne nadhodnocuje aj ich cena a nadmerne sa zvyšuje ich výroba - vytvára sa cenová "bublina".

„Prasknutie“ takejto cenovej bubliny (zreálnenie ceny daného *tovaru* a dopytu do ňom) vedie ku výrazným ekonomickým pohybom a ku zníženiu dôvery ľudí v primeranosť fungovania ekonomiky, čo môže viesť až ku vzniku hospodárskych kríz a cyklov.

Ku vzniku finančnej krízy môže viesť nielen *inflácia* spôsobená priamo štátom, ale aj „vyrábanie“ *peňazí bankami*. Štát totiž umožňuje *bankám* požičiavať aj *peniaze*, ktoré nemajú (napríklad *peniaze* klientov, ktorí ich majú uložené na bežných účtoch, a ktoré si teda môžu z *banky* kedykoľvek vybrať a použiť) – v dôsledku toho sú teda tieto *peniaze* v obehu „dvakrát“. *Banky* takto môžu dosiahnuť podobný efekt ako nastane po pridaní nových nekrytých „*peňazí*“ do obehu zo strany štátu (so všetkými negatívnymi dôsledkami). Ak nastane situácia, že si veľká časť klientov *bank* bude chcieť tieto svoje *peniaze* z *banky* vybrať (napr. pri vymiznutí ich dôvery voči *bankám* alebo pri obavách o budúci ekonomický či politický vývoj v danej krajine), tak sa celý bankový sektor dostane do stavu insolventnosti (nemá dostatok *peňazí* na vyplatenie svojich klientov, pretože tieto *peniaze* už požičal niekomu inému). Následne sa štát podujme „zachraňovať“ *banky* a poskytne im nové nekryté „*peniaze*“ na vyplatenie ich klientov (čím zároveň týchto klientov a aj všetkých ostatných majiteľov *peňazí* pripraví o časť hodnoty, ktorú tieto *peniaze* pôvodne predstavovali) a ďalej tým zvýši úroveň *inflácie*.

f) cena výrobkov je často nižšia, než by zodpovedalo skutočne vynaloženým výrobným nákladom (a to napriek celkovému zvyšovaniu cien výrobkov vyjadrených v *peniazoch*)

Aby neustále znižovanie hodnoty *peňazí* a skutočnej hodnoty príjmov a úspor obyvateľov nevyvolávalo u nich odpor voči *inflácií* (a teda aj voči *kradnutiu* pomocou *inflácie*), tak sa predstavitelia štátu snažia umelo udržiavať ceny *tovarov* na nízkej úrovni. Dosahujú to tým, že (napriek svojej deklarovanej údajnej snahe opačného charakteru) umožňujú *výrobcom* znižovať ich výrobné náklady znižovaním kvality ich *výrobkov*, prenášať časť ich výrobných nákladov na spoločnosť ako celok a odkladať úhradu týchto nákladov do vzdialenejšej budúcnosti (príkladom môžu byť dotácie, štátne podpory pre podnikateľov alebo náklady spojené so znečisťovaním životného prostredia v dôsledku výroby).

Výsledkom je, že cena *výrobkov* býva často nižšia, než by zodpovedalo skutočným nákladom súvisiacim s výrobou týchto *výrobkov*. Vďaka tomu majú ľudia klamlivý pocit, že na *inflácii* získavajú. Neuvedomujú si, že všetky tieto náklady oni (alebo ich potomkovia) nakoniec budú musieť zaplatiť – a to svojim skutočným majetkom (ak ich nechcú zaplatiť vlastnými životmi).

g) falošné presvedčenie ľudí, že "majú na to", aby si kúpili nové veci aj vtedy, ak ich staré veci ešte dobre slúžia svojmu účelu

Inflácia spôsobuje zdanlivý „rast“ príjmov obyvateľstva (teda rast ich príjmov vyjadrených v *peniazoch*) – veľká časť ľudí má preto pocit, že sú skutočne bohatší (to, že ich skutočné príjmy sa následkom *inflácie* nezvýšili a že naďalej klesajú, si väčšina ľudí neuvedomuje).

Inflácia zároveň spôsobuje rast cien *tovarov* (čo si väčšina ľudí uvedomuje), a preto väčšina ľudí považuje za rozumnejšie minúť svoje *peniaze* čo najskôr.

Z týchto dôvodov v prípade *inflácie* má väčšina ľudí silnú tendenciu ľahšie a vo väčšej miere míňať svoje *peniaze* - a to aj na zbytočnosti. Tým samozrejme podporujú výrobu týchto zbytočností a teda aj plytvanie prírodnými a ľudskými zdrojmi na ich výrobu.

h) znižovanie kvality výrobkov a služieb

Inflácia spôsobuje to, že čím dlhšie zostane daný *výrobok* funkčným, tým väčší je rozdiel medzi jeho aktuálnou hodnotou a aktuálnou hodnotou sumy *peňazí*, za ktorú ho v minulosti *výrobca* predal. V dôsledku toho *výrobca* na predaji svojho *výrobku* stráca tým viac, čím kvalitnejšie a trvácnejšie *výrobky* vyrába.

To vedie nevyhnutne k tomu, že *výrobcovia* nemajú záujem vyrábať kvalitné *výrobky*. Naopak - snahou *výrobcu* je čo najviac skrátiť časový interval medzi predajom *výrobku* a ukončením jeho funkčnosti. To vedie ku znižovaniu kvality *výrobkov*.

Okrem toho *výrobcovia* vidia, že ľudia míňajú svoje *peniaze* neuvážene a ľahkovážne (v dôsledku *inflácie* sú ochotní kúpiť aj veci, ktoré by si za normálnych okolností nekúpili), a teda že *výrobcovia* môžu znížiť kvalitu svojich *výrobkov* bez straty odbytu.

Zároveň sa *výrobcovia* potrebujú poistiť proti tomu, že na výrobe svojich *výrobkov* v dôsledku *inflácie* prerobia - a preto sa snažia maximálne znížiť výrobné náklady (napríklad aj tým, že spotrebiteľ a podvedú vo všetkom, v čom dokážu).

Nie je náhodou, že znižovanie kvality *výrobkov* a podvádžanie spotrebiteľov začalo byť takým závažným problémom až v období, kedy štáty cielene vytvárajú *infláciu*.

i) znečisťovanie a devastácia životného prostredia

Snaha "ušetriť" výrobné náklady v spojení so zbytočne vysokou výrobou málo potrebných *výrobkov* s krátkou životnosťou a nízkou kvalitou, ako aj nevyhnutnosť "zatraktívniť" tieto nekvalitné *výrobky* v očiach spotrebiteľov pomocou fascinujúcich obalov a reklamy, vedie ku znečisťovaniu a devastácii životného prostredia (veľká časť znečistenia životného prostredia je predstavovaná obalmi použitých *výrobkov*, starými nefunkčnými *výrobkami* a dôsledkami výroby a používania *výrobkov* nezahrnutými do ceny výrobku). Nie je náhodou, že znečisťovanie životného prostredia začalo byť tak závažným problémom až v období, kedy štáty cielene vytvárajú *infláciu*.

Efektívna ochrana životného prostredia v prostredí *inflácie* z vyššie uvedených dôvodov prakticky **nie je možná** - vždy totiž pôjde len o ojedinelé aktivity malého množstva jedincov, ktoré sú zanedbateľné v porovnaní so sústavným a hromadným tlakom *inflácie* (obdobné tvrdenie platí aj pre **boj proti korupcii, narkománii, nekvalitným potravinám, klamaniu spotrebiteľov výrobcami apod.**). **Jediným spôsobom ako dosiahnuť nápravu je zastavenie *inflácie* a následne zrealnenie cien výrobkov a dopytu po nich.** Znížením dopytu po *výrobkoch* klesne aj ich výroba (a teda aj spotreba prírodných zdrojov), zvýši sa ich kvalita (*výrobky* budú dlhšie slúžiť svojmu účelu) a odstránia resp. zredukujú sa zbytočné súčasti *výrobkov* (napríklad veľká časť ich obalov).

j) rast korupcie a rozkrádanie verejných zdrojov

Štát (presnejšie predstavitelia štátu) rozhoduje o tom, koľko nových „peňazí“ pridá do obehu, čo si za ne kúpi, od koho to kúpi a za koľko to kúpi.

Na nových „peniazoch“ pritom najviac získa ten, kto sa k nim dostane ako prvý a najviac stratí ten, kto sa k nim dostane ako posledný.

Je prirodzené, že každý by rád získal (tým skôr ak to získa „zadarmo“) a nikto by nechcel stratiť (tým skôr ak sa proti tejto strate nemá ako brániť). Ide pritom o veľké množstvá „peňazí“ a to zvyšuje motiváciu získať vplyv na procesy súvisiace s vydávaním nových „peňazí“ u tých, ktorí sa snažia získať *tovary* bez poskytnutia adekvátnej protihodnoty (teda motiváciu *zlodejov*).

Stav, kedy štát môže pridávať nové nekryté „peniaze“ do obehu, teda nevyhnutne vedie k tomu, že „chytrí“ *zlodeji* využijú svoju „chytrosť“ a svoje prostriedky na to, aby získali vplyv na riadenie štátu (so všetkými negatívnymi dôsledkami, ku ktorým to vedie).

Zároveň „chytrí“ *zlodeji* využijú svoju „chytrosť“ a svoje prostriedky na to, aby vytvorili a udržali medzi ľuďmi presvedčenie, že vydávanie nových nekrytých „peňazí“ (teda falšovanie *peňazí*) štátom je normálne alebo dokonca užitočné. Výsledkom je výrazné zvýšenie zastúpenia *zlodejov* resp. ich prísluhovačov medzi predstaviteľmi štátu (**najmenej *zlodejov* medzi predstaviteľmi štátu by bolo vtedy, ak by z tejto pozície nebolo možné *kradnúť* resp. *nebolo čo kradnúť***). Kradnutie je pre nich o to jednoduchšie, že kradnutie pomocou *inflácie* u ľudí nevyvoláva významnejší odpor, keďže sa ľuďom zdá, že *infláciou* im z ich peňaženiek nikto žiadne *peniaze* nezobral. Len málokto si pritom uvedomí, že vplyvom *inflácie* zo všetkých peňaženiek predsa len niečo zmizlo – neboli to síce priamo *peniaze*, ale zmizla z nich časť hodnoty, ktorú tieto *peniaze* pôvodne predstavovali.

Snaha ovplyvniť toky nových „peňazí“ (a teda profitovať na vydávaní nových „peňazí“ štátom) vedie ku snahám o kupovanie si predstaviteľov štátu - a teda ku korupcii. Predstavitelia štátu síce deklarujú boj s korupciou, no len ťažko možno očakávať, že tento „boj“ bude úspešne viesť ten, kto bude profitovať z toho, ak tento „boj“ nebude úspešný.

Zlodeji s vplyvom na fungovanie štátu samozrejme využijú na vlastné obohatenie (teda na *kradnutie*) všetky dostupné prostriedky (nielen *infláciu*). To vedie ku rozkrádaniu verejných zdrojov, ktoré potom chýbajú na mnohých iných miestach (zdravotníctvo, školstvo, veda atď.).

V dôsledku toho vo voľbách nejde o výber medzi tým, "či vlk zožerie jahňa alebo sa jahňa bude pokojne pást", ale len o to, "ktorý z vlkov to jahňa zožerie".

V situácii, ak predstavitelia štátu môžu zvyšovať množstvo nekrytých "*peňazí*" v obehu, tak je stále čo krahnúť - stačí si natlačiť nové "*peniaze*" a za ne si kúpiť všetko, po čom túžia. *Infláciou* je možné ukradnúť ostatným ohromné bohatstvo, a to bez toho, aby si to títo okradnutí vôbec všimli resp. uvedomili.

Ak by nebolo možné zvyšovať množstvo nekrytých "*peňazí*" v obehu, tak v tom prípade by predstavitelia štátu mohli ukradnúť nanajvýš toľko *peňazí*, koľko vyberú na daniach od ľudí resp. koľko štátu prinesú podniky a inštitúcie v jeho vlastníctve. Ak by teda chceli ukradnúť viac, tak by museli zvýšiť dane a zvýšiť ziskovosť podnikov a inštitúcií vo vlastníctve štátu. Predstavitelia štátu pritom dobre vedia, že neustále zvyšovanie daní, zvyšovanie poplatkov štátnym inštitúciám a platieb za tovary monopolne zabezpečované podnikmi vo vlastníctve štátu by ľudia len ťažko prehliadli a že by zrejme nezvolili do štátnych funkcií niekoho, kto toto neustále zvyšovanie spôsobuje. V tom prípade by teda predstavitelia štátu mali menšiu možnosť krahnúť a mali by teda menšiu snahu stať sa predstaviteľmi štátu. Vďaka tomu by sa znížil podiel *zlodejov* v štátnych funkciách a štát by potom ako celok fungoval lepšie.

k) vznik násilných konfliktov rôzneho druhu s dopadom na celú spoločnosť

Ide zrejme o najzávažnejší následok *inflácie*.

Inflácia už zo svojej podstaty znižuje hodnotu *peňazí* a teda aj hodnotu úspor obyvateľov. Zároveň vedie k vyššie uvedeným negatívnym následkom. „Kamuflovať“ negatívne účinky *inflácie* nemôžu predstavitelia štátu donekonečna. Nevyhnutne teda skôr či neskôr na ľudí dopadnú negatívne dôsledky výrazného znehodnotenia skutočnej hodnoty ich úspor, zníženia ich skutočných príjmov, zvýšenia ich skutočných životných nákladov a zhoršenia životného prostredia. Ľudia sa budú cítiť podvedení a okradnutí, čo povedie k frustrácii a hnevu, ako aj ku hľadaniu vinníka za tento stav. Hľadať vinníka sa pritom budú snažiť najmä tí istí ľudia, ktorí neboli schopní resp. ochotní uvedomiť si škodlivosť *inflácie* v čase, kým ešte bolo možné proti nej zasiahnuť, a ktorí preto majú na jej vzniku a jej dôsledkoch svoj podiel viny. Táto „*menej chytrá*“ väčšina urobí všetko preto, aby vo svojich očiach zostala "nevinnou obeťou" nejakých zloduchov a aby nemusela priznať svoju spoluvinu za vznik týchto negatívnych dôsledkov *inflácie*.

Tí, ktorí *infláciu* priamo spôsobili („chytrí“ *zlodeji*), sú príliš chytrí na to, aby nezabránili svojmu označeniu za vinníkov tohto stavu. Väčšinu ľudí pomerne ľahko presvedčia o tom, že vinníkom tohto stavu je niekto iný (a nie „chytrí“ *zlodeji* spolu s „*menej chytrou*“ väčšinou), pričom frustrovanej väčšine podhodia "*obetného baránka*".

Týmto „*obetným baránkom*“ sa zrejme stane skupina ľudí, ktorá:

- predstavuje v danej spoločnosti menšinu (aby zmanipulovaná "*menej chytrá*" väčšina mala početnú prevahu nad týmto menšinovým "*obetným baránkom*")
- je pomerne ľahko identifikovateľná (napr. iná farba pleti, iný etnický pôvod, iná sociálna skupina apod.), prípadne je možné zabezpečiť, aby bola ľahko identifikovateľná (napr. povinné nosenie nejakého označenia na odevy apod.)
- charakteristiky ľudí, ktoré ich zaradujú medzi týchto "*obetných baránkov*", sa prakticky nedajú zmeniť (napr. farba pleti, etnický pôvod, vzdelanie, sexuálna orientácia, činy ich rodičov, predkov resp. príbuzných apod.)
- významná časť populácie už predtým mala určité výhrady voči tejto menšine (napr. farba pleti, etnický pôvod, náboženské vyznanie, sexuálna orientácia, "nepriateľská" sociálna skupina, „*triedny nepriateľ*“ apod.).

Inflácia zároveň umožňuje "chytrým" *zlodejom* lacno financovať svoje vojnové aktivity. Ak by nebolo možné platiť za vojnový tovar (zbrane, armáda, spravodajská služba atď.) nekrytými "*peniazmi*", tak by ich mohli nakúpiť oveľa menej. Financovať by sa totiž museli prakticky

výlučne z daní obyvateľov a zvýšenie týchto vojnových výdavkov by preto na obyvateľov daného štátu priamo dopadlo. Z vojnového priemyslu by sa preto nikdy nemohlo stať tak rozvinuté, rozsiahle a výnosné odvetvie a podnikatelia by svoje aktivity preto zameriavali skôr na iné odvetvia.

B.2. Je zmysluplné snažiť sa o udržanie stabilnej cenovej hladiny?

Cenová hladina predstavuje parameter, ktorý súhrnne vyjadruje úroveň cien všetkých *tovarov* v danej spoločnosti resp. štáte.

Cenová hladina by sa udržiavala stabilnou v tom prípade, ak by sa nemenil pomer medzi celkovým množstvom *peňazí* v obehu a spoločenským oceňovaním (cenami) všetkých hodnôt zúčastňujúcich sa na výmenách sprostredkovaných *peniazmi* (*tovarov*), ktorými daná spoločnosť disponuje.

Ak je cenová hladina stabilná, tak ceny *tovarov* sa v priemere nemenia a vlastnenie *tovarov* preto v tomto smere nepredstavuje žiadnu výhodu v porovnaní s vlastnením *peňazí* (a ani naopak).

Zástanovia udržiavania stabilnej cenovej hladiny tvrdia, že rozvoj výroby a spoločnosti nevyhnutne vedie k rastu hodnôt, ktorými spoločnosť disponuje, a preto je v záujme udržania stabilnej cenovej hladiny (a tým aj v záujme spravodlivosti a zvyšovania ekonomickej aktivity) údajne nevyhnutné priebežne dodávať do obehu nové *peniaze*.

Je to naozaj tak? A ak áno, tak naozaj predstavitelia štátu dokážu priebežne aj z dlhodobého hľadiska udržiavať stabilnú cenovú hladinu? A ak by to aj dokázali, tak naozaj budú konať v záujme dosiahnutia tohto cieľa?

Priebežná zmena cien jednotlivých *tovarov* je prirodzený a užitočný proces, vďaka ktorému sa v ekonomike udržuje rovnováha a vďaka ktorému sa prírodné a ľudské zdroje danej spoločnosti používajú na výrobu *výrobkov*, ktoré sú danou spoločnosťou dostatočne oceňované, a to v primeranom množstve a kvalite.

Aktuálna cena každého *tovaru* totiž poskytuje všetkým zúčastneným stranám dôležitú informáciu o aktuálnom spoločenskom oceňovaní daného *tovaru* (samozrejme len v tom prípade, ak táto cena nie je umelo skreslená - napríklad *infláciou* alebo príkazmi štátu). Cena daného *tovaru* je preto kľúčovým faktorom, ktorý rozhoduje o tom, či je pre výrobcov výhodné vyrábať daný *tovar*, v akom množstve, v akej kvalite a akým spôsobom. Vďaka tomu sa prírodné a ľudské zdroje danej spoločnosti zbytočne neplytvajú na výrobu málo potrebných *výrobkov*, v nadmernom množstve, nedostatočnej kvalite a neefektívnym spôsobom.

Ukážme si to na zjednodušenom príklade - predpokladajme, že v danom Štáte existuje len jediný *Tovar*. Ak sa v danom Štáte vyrobí väčšie množstvo *Tovaru* než je potrebné, tak jeho cena klesne - keďže je ho prebytok, tak si ho ľudia budú ceniť menej, a preto budú za neho ochotní zaplatiť menej peňazí. Vďaka tomu bude jeho výroba pre výrobcov menej výhodná než predtým, a preto sa zníži jeho celkové vyrobené množstvo (niektorí z výrobcov ho dokonca prestanú vyrábať úplne). Ak by sa Štát snažil udržiavať stabilnú cenovú hladinu (teda v danom príklade stabilnú cenu *Tovaru*), tak výroba *Tovaru* by bola aj napriek jeho nadmernej výrobe pre výrobcov stále rovnako výhodná. Výrobcovia by preto aj naďalej pokračovali v jeho nadmernej výrobe a na výrobu týchto nadbytočných - a teda málo potrebných - *Tovarov* by plytvali prírodnými a ľudskými zdrojmi. V dôsledku toho by už nebolo možné použiť tieto prírodné a ľudské zdroje na výrobu niečoho užitočnejšieho. Snaha o udržiavanie stabilnej cenovej hladiny teda obyvateľom daného štátu nijako nepomohla a dokonca im uškodila.

Ak je priebežná zmena cien užitočná v prípade *tovarov*, tak prečo by nemala byť užitočná v prípade *univerzálneho tovaru* (*peňazí*)?

Je samozrejmé, že majitelia *tovarov*, ktorých cena sa zvyšuje, na tomto zvyšovaní ceny získavajú, zatiaľčo majitelia tých *tovarov*, ktorých cena sa znižuje, na tomto znižovaní ceny strácajú. Práve vďaka tomu výrobcovia (ktorí sledujú najmä svoj vlastný prospech) vyrábajú

najmä spoločensky oceňované *výrobky* (teda *výrobky*, ktoré si ostatní cenia a ktorých cena je preto vysoká resp. sa zvyšuje) a prestávajú vyrábať spoločensky neoceňované *výrobky* (teda *výrobky*, ktoré sú ostatnými málo oceňované a ktorých cena je preto nízka resp. sa znižuje).

Prostredníctvom zisku zo zmeny ceny sú "odmenení" prezieraví majitelia *tovaru* (získali tovar, ktorý sa v budúcnosti ukáže byť veľmi užitočný) a "potrestaní" sú neprezieraví majitelia *tovaru* (získali tovar, ktorý sa v budúcnosti ukáže byť málo užitočný). Práve preto majú ľudia dôvod vynakladať svoju námahu a prostriedky na to, aby správne odhadli užitočnosť *tovarov* v budúcnosti a aby si nahromadili práve tieto *tovary*. Vďaka tomu je spoločnosť ako celok lepšie pripravená na nároky kladené budúcnosťou. Ak by neexistoval rozdiel medzi prospechom, ktorý získajú prezieraví a neprezieraví majitelia *tovarov*, tak by ľudia nemali dôvod venovať svoju námahu a prostriedky na správne odhadnutie užitočnosti *tovarov* v budúcnosti a na nahromadenie práve týchto *tovarov*. Spoločnosť ako celok by v tom prípade na to mohla v budúcnosti doplatiť (chýbali by jej *tovary*, ktoré sa v tom čase ukážu byť veľmi užitočné).

Okrem toho - priebežné udržiavanie stabilnej cenovej hladiny štátom by vyžadovalo neustále (nákladné, náročné a komplikované) sledovanie meniacich sa cien všetkých *tovarov* a neustálu úpravu množstva *peňazí* v obehú.

Na udržanie stabilnej cenovej hladiny by niekedy bolo potrebné zvýšiť množstvo *peňazí* v obehú – niekto by teda zadarmo dostal tieto nové *peniaze* a kúpil by si za ne *tovary*. Ten, kto rozhoduje o pridelení týchto nových *peňazí*, by nepochybne mal silnú tendenciu pridať ich (najmä) jemu blízkym osobám.

Čo však v prípade, ak by bolo na udržanie stabilnej cenovej hladiny potrebné znížiť množstvo *peňazí* v obehú? Krátkodobo by asi pomohlo, ak by štát vydal dlhopisy a ich predajom by stiahol zodpovedajúcu časť *peňazí* v obehú. No ak by bolo potrebné znížiť množstvo *peňazí* v obehú dlhodobo - komu by štát tieto *peniaze* zobral?

Je veľmi otáznе, či je vôbec možné z dlhodobého hľadiska zabezpečiť, aby ten, kto rozhoduje o množstve nových *peňazí*, ktoré budú pridané do obehú (hoci aj s deklarovaným cieľom „udržania stabilnej cenovej hladiny“), nevyužil túto svoju právomoc na vlastné obohatenie. Samotný fakt existencie *inflácie* totiž potvrdzuje, že nakoniec (a zrejme nevyhnutne) získajú právomoc rozhodovať o množstve *peňazí* v obehú práve takíto ľudia. Vznik *inflácie* je jednoznačným dôkazom zvýšenia množstva *peňazí* v obehú vo väčšej miere, než by zodpovedalo rastu spoločenského oceňovania všetkých hodnôt zúčastňujúcich sa na výmenách sprostredkovaných *peniazmi* (je teda presným opakom deklarovanej snahy o zachovanie stabilnej cenovej hladiny). Prítomnosť *inflácie* takmer vo všetkých štátoch pritom prakticky vylučuje možnosť, že ide len o náhodu resp. neúmyselný omyl (v tom prípade by bol vznik *inflácie* a *deflácie* rovnako pravdepodobný a každý z týchto stavov by sa vyskytoval približne rovnako často – čo však evidentne nezodpovedá pozorovanej skutočnosti). Vznik *inflácie* preto musí byť buď úmyslene vytváraný (s cieľom obohatenia určitých skupín obyvateľov na úkor ostatných), alebo vyplýva zo samotného spôsobu, akým sa množstvo *peňazí* v obehú zvyšuje (každá z týchto možností pritom svedčí proti prospešnosti takéhoto zvyšovania množstva *peňazí* v obehú).

Bolo by vôbec rozumné predpokladať, že ten, kto určuje množstvo nových *peňazí* dodaných do obehú a kto zároveň má možnosť profitovať na zvyšovaní množstva *peňazí* v obehú tým viac, čím viac nových *peňazí* do obehú dá, nebude mať snahu dodať do obehú čo najviac nových *peňazí*? Ako by bolo možné tomu zabrániť? Každé pravidlo, ktoré by v tomto smere bolo zavedené, by bolo určené ľuďmi (predstaviteľmi štátu), pričom práve títo ľudia sú zároveň tými, ktorí majú možnosť zo zvyšovania množstva *peňazí* v obehú najviac profitovať. Je teda len otázkou času, kedy títo ľudia upravia dané pravidlo tak, aby mohli zvyšovať množstvo *peňazí* v obehú podľa svojej ľubovôle a podľa svojich vlastných záujmov.

B.3. Vplyv inflácie na výrobu, zamestnanosť a blahobyť

Každému z nás by sa páčilo, ak by si mohol na kúsok papiera napísať nejaké číslo a potom si za tento papier niečo kúpiť. Žiadny predávajúci by však za normálnych okolností nepovažoval takýto papier za primeranú protihodnotu za svoje *tovary* a teda by za tento papier svoj *tovar* nepredal. Urobil by tak len v tom prípade, ak:

- ak sa predávajúci rozhodol kupujúcemu svoj *tovar* darovať;
- ak je predávajúci duševne chorý;
- ak je predávajúci k takejto výmene donútený (napr. násilím alebo hrozbou násilia);
- ak je papier ponúkaný kupujúcim v skutočnosti potvrdením o nejakej skutočnej hodnote vlastnenej kupujúcim, za ktorú mu predávajúci tento svoj *tovar* vymieňa;
- ak sa predávajúci rozhoduje na základe nepravdivých alebo skreslených informácií (napr. je presvedčený o tom, že papier, ktorý mu kupujúci na výmenu ponúka, predstavuje skutočnú hodnotu vlastnenú kupujúcim, hoci v skutočnosti tento papier takúto skutočnú hodnotu nepredstavuje).

Rovnaká situácia nastáva vtedy, ak to isté urobí štát - nechá si natlačiť papiere s číslami (takzvané "*peniaze*") a potom si za ne kúpi skutočné *tovary* od ľudí, ktorí sú povinní za tieto "*peniaze*" svoj *tovar* predať - a to pod hrozbou trestu zo strany kupujúceho (teda štátu) v prípade odmietnutia takejto výmeny.

Pridávanie nových nekrytých "*peňazí*" do obehu predstaviteľa štátu častokrát obhajujú tým, že je to pre všetkých prospešné - keďže sa vďaka tomu zvyšuje množstvo *tovarov* a *služieb*, ktoré sú kupujúci v danom štáte ochotní kúpiť, a tým sa zvyšuje aj celková výroba, zamestnanosť a blahobyť.

Ak by to tak naozaj bolo, tak rovnako užitočné ako pridávanie nových nekrytých "*peňazí*" do obehu zo strany štátu, by bolo pridávanie rovnako falošných "*peňazí*" do obehu drobnými falšovateľmi peňazí. Ak teda uvedený "argument" nie je len manipuláciou a podvodom, tak štát by mal podporovať činnosť aj takýchto drobných falšovateľov peňazí. Veď v opačnom prípade by štát ochudobňoval samého seba a svojich obyvateľov o prínos, ktorý zvyšovanie množstva "*peňazí*" v obehu údajne prináša. No štát tak nerobí. Neprekvapuje to, pretože v skutočnosti zvyšovanie množstva „*peňazí*“ v obehu je prínosom len pre toho, kto si za tieto falošné "*peniaze*" kúpi skutočné *tovary*. Všetci ostatní na to doplácajú. Sú to totiž práve oni, kto v konečnom dôsledku zaplatí za *tovary* kúpené falšovateľom za falošné "*peniaze*" - a to znížením hodnoty svojich úspor a ďalšími negatívnymi dôsledkami.

Je pravdou, že *peniaze*, ktoré získame ľahko, si vážime menej (a preto ich ľahšie minieme) než *peniaze*, ktoré si zarobíme tvrdou a namáhavou prácou. Pri rozhodovaní o kúpe *vecí* totiž porovnávame „plusy“ (teda užitočnosť týchto *vecí* pre nás) s „mínusmi“ (teda s námahou a prostriedkami, ktoré sme museli vynaložiť na zarobenie *peňazí* použitých na zakúpenie danej *veci*).

Štát pritom získal nové nekryté "*peniaze*" prakticky zadarmo, a preto ich používa veľmi nezodpovedným spôsobom - na pochybné a predražené "investície", "investičné stimuly" či „sociálne výdobytky“, na vysoké odmeny predstaviteľov štátu apod..

Veľkú časť z týchto nových "*peňazí*" od štátu získajú netransparentným spôsobom osoby blízke príslušným predstaviteľom štátu, a to bez poskytnutia adekvátnej protihodnoty z ich strany (v rozličných pochybných zmanipulovaných „verejných súťažiach“ apod.) - preto aj oni používajú tieto „*peniaze*“ veľmi pochybným spôsobom (extrémny luxus, korupcia, politické ambície, organizovaný zločin apod.).

Okrem toho časť týchto nových „*peňazí*“ používa štát na pokrytie záväzkov, ku ktorým ho zaviazali predstavitelia štátu v snahe zapáčiť sa voličom (od ktorých závisí to, či sa udržia pri moci a teda či budú mať aj naďalej možnosť takto *kradnúť*) - ide o rozličné sociálne dávky, vianočné príspevky, dotované potraviny, zľavy na cestovnom apod.. Tí, ktorí tieto „*peniaze*“ týmto spôsobom dostali bez toho, aby za to poskytli spoločnosti adekvátnu protihodnotu

(napríklad tí, ktorí nikdy nepracovali, hoci by boli schopní pracovať), nemajú dôvod si ich vážiť, takže ich častokrát minú na rôzne pochybné výdavky (alkohol, stávky, hracie automaty apod.).

Vplyvom zvýšenia množstva *peňazí* v obehu prakticky všetci ľudia za rovnakú prácu zarobia väčšie množstvo *peňazí* (hoci v skutočnosti čoraz menej hodnotných). Keďže veľká časť spomedzi týchto ľudí uverí, že skutočne zarobia viac než predtým, tak preto menej dôkladne zvažujú svoje výdavky.

A nakoniec – veľká časť z tých, ktorí vo svojom živote používajú *peniaze*, si aspoň rámcovo uvedomuje, že *peniaze* vplyvom *inflácie* postupne strácajú svoju hodnotu a že je preto výhodnejšie minúť ich čím skôr.

Práve preto sú ľudia, podniky a inštitúcie v podmienkach *inflácie* (teda v podmienkach „riedenia“ hodnoty *peňazí* v dôsledku pridávania nových nekrytých „*peňazí*“ do obehu) ochotní minúť svoje *peniaze* aj za veci, ktoré by si inak nikdy nekúpili, pretože by užitočnosť týchto vecí pre nich nevyňahradila námahu, ktorú museli vynaložiť na zarobenie týchto *peňazí*.

V dôsledku toho rastie množstvo vecí, ktoré sú kupujúci v danom štáte ochotní si kúpiť. Toto množstvo kupovaných vecí sa ďalej zvyšuje vplyvom výdavkov, z ktorých veľká časť by v prostredí bez *inflácie* neexistovala (napr. veľká časť výdavkov na marketing, reklamu, apod.). Tým sa naozaj zvyšuje množstvo vyrábaných *výrobov* a následne aj množstvo zamestnaných ľudí.

No je táto výroba zmysluplná a užitočná a zvyšuje sa ňou skutočne aj blahobyť?

Úroveň blahobytu obyvateľstva je častokrát mylne stotožňovaná s výkonnosťou ekonomiky, ktorá je bežne vnímaná a meraná pomocou parametra „hrubý domáci produkt“ – HDP. Výška HDP pritom súvisí s množstvom a s cenou *výrobov* predaných v danom štáte (konkrétny spôsob jeho výpočtu pritom poskytuje nezanedbateľné možnosti manipulácie s jeho výškou).

Medzi úrovňou blahobytu a HDP je však podobný vzťah ako medzi plynutím času a hodinami. Hodiny sú zvyčajne pomerne dobrým ukazovateľom plynutia času. Ak však pohyb ručičiek na hodinách nejakým spôsobom spomalíme alebo naopak zrýchlime, tak sa tým samotné plynutie času nespomalí ani nezrýchli - len sa tým sami pripravíme o možnosť spoľahlivo merať čas. Na druhej strane je pravda, že ak urobíme niečo, čo pohyb ručičiek na hodinách spomalí alebo naopak zrýchli, pričom ostatní sa o tom nedozvedia resp. nedocenia túto súvislosť, tak sa ostatní ľudia ešte určitý čas budú správať tak, akoby tieto hodiny ukazovali správny čas (napríklad pôjdu do práce a z práce podľa toho, čo ukazujú hodiny, a nie podľa toho, aký je skutočný čas). Nieкто by to možno nazval „chytré“ a „užitočné“, no ja to nazývam podvod.

Podobne je to s blahobytom a HDP. **Rast HDP môže odrážať rast blahobytu, no výlučne len v tom prípade, ak HDP rastie vplyvom efektívnej produkcie potrebných a užitočných vecí** (teda len ak „hodinky“ HDP správne fungujú).

Spoločenskú užitočnosť a potrebnosť vecí odráža cena týchto vecí akceptovaná kupujúcimi a celkové kúpené množstvo jednotlivých *výrobov* (a teda následne aj DPH) - avšak výlučne len v tom prípade, ak táto cena nie je skreslená (napr. *infláciou*, nezapočítaním časti nákladov, dotáciami, príkazmi štátu apod.) a ak rozhodnutia kupujúcich o kúpe jednotlivých *výrobov* boli urobené dobrovoľne a na základe neskreslených informácií.

Ak tomu tak nie je, tak **procesy, ktoré zvyšujú HDP, nemusia zároveň zvyšovať úroveň blahobytu a dokonca môžu blahobyť znižovať.**

Napríklad postavenie diaľnice z vašej obývačky na váš záchod síce zvýši HDP (na výstavbu tejto diaľnice sa totiž minú peniaze), no takáto diaľnica nijako nezvýši blahobyť spoločnosti (diaľnica medzi vašou obývačkou a záchodom neprináša prakticky žiadny úžitok) a dokonca ho zníži. Na výstavbu tejto nezmyselnej diaľnice sa totiž použil materiál a práca, ktoré by bolo možné použiť oveľa zmyslupľnejšie a užitočnejšie iným spôsobom. Zároveň sa zničila určitá časť prírodných zdrojov na získanie tohto zbytočne použitého materiálu a ďalšia časť prírodného prostredia sa zničila samotnou výstavbou tejto diaľnice. No a okrem toho – v prípade, ak vám štát napriek vášmu nesúhlasu vyvlastnil priestor medzi vašou obývačkou a záchodom na výstavbu tejto nezmyselnej diaľnice, tak spoločenská, právna a morálna ujma je

prakticky nevyčísliteľná. Napriek tomu všetkému by tí, ktorým by sa to hodilo, jasali nad tým, ako sa im podarilo zvýšiť ekonomický rast.

V prípade inflácie si ľudia za rovnaké množstvo *peňazí* v súčasnosti môžu kúpiť viac než by si za ne mohli kúpiť v budúcnosti. Z pohľadu spotrebiteľa sa preto kúpa daného *tovaru* v súčasnosti oplatí takmer vždy. V prípade *inflácie* preto spotrebiteľia dávajú oveľa menší pozor na to, čo si za svoje *peniaze* kúpia - pomerne ľahko a bez argumentov (len vďaka „demagogickým“ marketingovým „argumentom“) sa nechajú presvedčiť o kúpe práve toho, čo im *výrobcovia* či obchodníci ponúkajú. *Výrobcovia* preto dávajú pri výrobe **dôraz na znižovanie svojich výrobných nákladov** (a tým na zvyšovanie zisku, ktorý musí okrem iného pokryť aj ich stratu spôsobenú znížením hodnoty *peňazí*, ku ktorému medzičasom dôjde vplyvom *inflácie*). Tieto svoje výrobné náklady sa pritom snažia znížiť **aj za cenu znižovania kvality výrobkov** (vedia totiž, že spotrebiteľia toto znižovanie kvality výrobkov príjmu, pretože si za svoje *peniaze* chcú niečo - resp. takmer čokoľvek - kúpiť, a to čo najskôr).

Inflácia teda znižuje rozumnosť pri rozhodovaní ľudí o tom, čo si kúpia, a preto vedie k výrobe veľkého množstva málo užitočných, zbytočných, či dokonca priamo škodlivých vecí (nie je náhodou, že napr. drogy sa stali tak závažným problémom až v období poznačenom *infláciou* alebo že sa práve v tomto období produkuje také obrovské množstvo odpadu). Tým sa síce zvyšuje „ekonomický rast“ (meraný napr. pomocou HDP), no zároveň dochádza k poklesu celkového blahobytu spoločnosti (napríklad v dôsledku drancovania prírodných zdrojov, zhoršenia životného prostredia, ľudských či rodinných tragédií, kriminality, civilizovaných chorôb apod.).

Ľudia si to dlho nemusia uvedomiť resp. majú pocit, že napr. vlastnenie „značkového“ oblečenia podľa najnovšej módy je hodnotnejšie než zničenie nejakého lesa dvesto kilometrov od nich.

Hodnota tohto „značkového“ oblečenia pritom zvyčajne nespočíva v tom, že by bolo trvácnejšie alebo kvalitnejšie než iné porovnateľné oblečenie. Hodnota tohto „značkového“ oblečenia spočíva výlučne len v presvedčení kupujúcich o prestíži takéhoto oblečenia. Toto presvedčenie bolo pritom umelo a nákladne vytvorené marketingovými špecialistami príslušnej „značky“, ktorí využili/zneužili prirodzenú túžbu ľudí stať sa oceňovanou súčasťou skupiny (zosilnenú znížením ich vlastnej sebaúcty a hrdosti na seba a na svoju prácu).

„Značkové“ oblečenie podľa najnovšej módy pritom túto svoju hodnotu nepochybne rýchlo stratí (a to aj v očiach jeho majiteľa). Stane sa tak najneskôr pri zmene módy, čo nastane pomerne rýchlo. Toto oblečenie totiž nemôže zodpovedať „najnovšej móde“ veľmi dlho, pretože ak má byť známkou prestíže, tak sa móda musí zmeniť skôr, než si ho kúpi väčšina ľudí resp. než si ho väčšina ľudí bude môcť dovoliť kúpiť (marketingoví špecialisti to samozrejme veľmi dobre vedia - preto sa móda v podmienkach *inflácie* mení oveľa rýchlejšie než predtým).

V našom príklade teda ľudia zakladajúci si na „módnom značkovom oblečení“ obetovali ťažko nahraditeľné a životne nevyhnutné prírodné hodnoty za niečo, čo aj oni sami s odstupom času budú hodnotiť ako málo hodnotné. Keďže však v tom čase budú už presvedčení o tom, že nejaké iné „značkové“ oblečenie podľa vtedy aktuálnej módy má vyššiu cenu než životné prostredie, tak budú neustále vymieňať skutočné hodnoty za veci, o ktorých hodnote sa krátkodobo nechali presvedčiť *výrobcami* a obchodníkmi na základe zámerne skreslených informácií.

Získavanie skutočných *tovarov* za falošné *peniaze* (teda za nekryté „*peniaze*“) bolo pre predstaviteľov štátu a im blízkych ľudí vždy veľmi lákavé (mnoho panovníkov týmto spôsobom získavalo prostriedky napríklad na vedenie vojen apod.). O to lákavejším sa to stalo v období po odstránení naviazania *potvrdení* o uložení zlata (*peňazí*) na skutočné zlato, kedy bola odstránená hlavná prekážka vydávania falošných (nekrytých) „*peňazí*“ štátom resp. *bankami*.

V absolutistických monarchiách je však zodpovednosť za vedenie štátu evidentná, a preto sa ich panovníci len zriedkavo odhodlali ku krokom, ktoré by mohli výrazne znehodnotiť *peniaze* ich vlastného štátu (a to dokonca ani v tom prípade, ak by k tomuto efektu malo dôjsť až

s dlhším časovým odstupom – predpokladali totiž, že ich dynastia bude danému štátu vládnuť ešte aj v tom období).

Získavanie skutočných *tovarov* za falošné „*peniaze*“ (teda za nekryté „*peniaze*“) sa preto plne prejavilo až v období vzniku štátov postavených na tzv. demokratických základoch. V takýchto štátoch sa totiž vládnuca garnitúra relatívne často mení a preto je zodpovednosť za efekty, ktoré nastanú až po dlhšom časovom období, značne nejasná a ťažko určiteľná - a to prinajmenšom pre prevažnú časť obyvateľov tohto štátu (voličov), od rozhodnutia ktorých závisí to, kto bude v danom štáte vládnuť.

Aj preto **najmä pre tzv. demokratické štáty je zásadne dôležité nikdy nepripustiť možnosť vydávania nekrytých „peňazí“**. Najmä v prípade takýchto štátov je totiž len otázkou času, kedy sa „chytrým“ *zlodejom* podarí získať vplyv na rozhodovanie štátu o vydanom množstve a o spôsobe použitia takýchto „*peňazí*“. Práve pomocou takýchto „*peňazí*“ je totiž možné veľmi nenápadne a ľahko ukradnúť veľké množstvo skutočných *tovarov* ostatným ľuďom – a to je pre *zlodejov* vždy veľmi lákavé.

Inflácia je oveľa nebezpečnejšia, než si väčšina ľudí myslí - vďaka nej totiž získavajú najviac *peňazí* a teda aj najviac moci a vplyvu na fungovanie spoločnosti najmä tí, ktorí vedia najlepšie kradnúť (teda „chytrí“ *zlodeji*) a nie tí, ktorí vedia najlepšie vytvárať skutočné hodnoty (teda chytrí *výrobcovia*).

B.4. Vplyv deflácie na výrobu, zamestnanosť a blahobyť

Niekedy sa môžeme stretnúť s tvrdením, že znižovanie cien (bez ohľadu na jeho príčiny) je pre ekonomiku škodlivé, pretože v prípade znižovania cien majú majitelia *peňazí* tendenciu míňať svoje *peniaze* čo najmenej (za rovnaké množstvo *peňazí* v súčasnosti si totiž môžu kúpiť menej *tovarov*, než tomu bude v budúcnosti) - a to vraj znižuje výrobu, zamestnanosť a blahobyť.

Zníženie cien *výrobných* nastane vtedy, ak sa zníži pomer medzi množstvom *peňazí* v obehú a spoločenským oceňovaním týchto *výrobných*. Je samozrejmé, že ak ľudia niektoré *výrobky* začnú menej oceňovať, tak budú ochotní zaplatiť za ne menej *peňazí* než predtým.

K znižovaniu cien jednotlivých *výrobných* teda prirodzene vedie napríklad postupné zvyšovanie efektívnosti ich výroby (znížia sa tým totiž náklady a námaha, ktoré je potrebné vynaložiť pri ich výrobe, a zároveň sa tým zvyčajne zvýši aj množstvo vyrobených *výrobných*). V dôsledku toho začnú byť dané *výrobky* menej vzácne (menej spoločensky oceňované) než tomu bolo predtým a klesne ich cena. No zrejme len málokto bude tvrdiť, že zvýšenie efektívnosti výroby je pre ekonomiku škodlivé.

K znižovaniu cien *výrobných* môže dôjsť aj v dôsledku zrealnenia cien *výrobných*, ktoré boli predtým nadhodnotené *infláciou* (teda v dôsledku „praskutia“ cenovej „bublíny“). Následne dôjde aj k zníženiu nadmerne vysokej výroby týchto *výrobných* a tým aj ku zníženiu množstva ľudí zamestnaných pri výrobe daného *výrobného*. Hlavnou príčinou takéhoto znižovania cien *výrobných* a ich výroby je však práve predchádzajúca *inflácia*, ktorá v minulosti umelo nadhodnotila ceny týchto *výrobných*. Vinu za takéto zníženie výroby teda majú najmä tí, ktorí predchádzajúcu *infláciu* spôsobili (a teda nie tí, ktorých pričinením došlo k zrealneniu cien *výrobných*, ktoré boli umelo nadhodnotené *infláciou*).

K znižovaniu cien *výrobných* by mohlo viesť aj zníženie množstva *peňazí* v obehú (danému množstvu *výrobných* totiž v tom prípade zodpovedá menšie množstvo *peňazí* než predtým). Prechodne by k tomu došlo napríklad vtedy, ak by nezanedbateľná časť ľudí a inštitúcií z nejakého dôvodu prestala míňať svoje *peniaze* (napríklad by si vytvárali peňažnú rezervu resp. úspory pri obavách o budúci ekonomický či politický vývoj v ich krajine). V tom prípade sú však hlavnou príčinou znižovania cien *výrobných* činy a udalosti, ktoré spôsobili zhoršenie výhľadov ekonomického či politického vývoja v danej krajine (často práve činy tých, ktorí spôsobujú *infláciu*).

Trvalé zníženie množstva *peňazí* v obehu by mohlo nastať napríklad vtedy, ak by nezanedbateľná časť ľudí a inštitúcií z nejakého dôvodu svoje *peniaze* zničila resp. by umožnila ich zničenie (k tomu však dochádza len výnimočne).

Vo všetkých vyššie uvedených prípadoch znižovanie cien *výrobkov*, znižovanie výroby a znižovanie zamestnanosti nie je pre spoločnosť škodlivé, skôr naopak - je žiadúce. Odráža totiž skutočnú aktuálnu ekonomickú situáciu v spoločnosti, vďaka čomu sa všetky zložky spoločnosti môžu tejto situácii primerane prispôbiť. Vďaka tomu spoločnosť nemíňa svoje prírodné a ľudské zdroje na výrobu málo oceňovaných (málo užitočných) *výrobkov* a zameriava ich na výrobu *výrobkov* vysoko oceňovaných (veľmi užitočných). Tým môže byť obnovený stav, v ktorom spoločnosť ako celok dosiahla najvyššiu aktuálne dosiahnuteľnú mieru uspokojovania *potrieb* svojich členov.

Pojem **deflácia** predstavuje stav, kedy dochádza ku poklesu pomeru medzi množstvom *peňazí* v obehu a celkovým spoločenským oceňovaním (cenami a množstvom) všetkých *tovarov* resp. hodnôt, ktorými daná spoločnosť disponuje. Pre *defláciu* je teda typický pokles cien *tovarov* a v súvislosti s tým zvýšenie hodnoty *peňazí*.

Je pravdou, že v prípade zvyšujúcej sa hodnoty *peňazí* si ich ľudia viac cenia a preto majú menšiu tendenciu míňať svoje *peniaze*. Zároveň však zodpovednejšie zvažujú kúpu *tovarov* a ich výber, než je tomu v prípade znižujúcej sa hodnoty *peňazí*.

V prípade *deflácie* sa teda predá (a vplyvom toho následne aj vyrobí) celkovo menej *tovarov* a za nižšie ceny než v prípade *inflácie*. V dôsledku toho samozrejme klesne aj HDP.

V prípade *deflácie* (na rozdiel od *inflácie*) si však ľudia zodpovednejšie vyberajú *tovary*, ktoré si kúpia, čo efektívne vyraduje z výroby *tovary*, pri výrobe ktorých sa minie viac zdrojov než akú majú tieto *tovary* spoločenskú hodnotu. To zároveň efektívne vyraduje *výrobcov*, ktorí vyrábajú nekvalitné *výrobky* resp. vyrábajú *výrobky* neefektívnym spôsobom.

Tým sa síce znižuje celková výroba a DPH, no zároveň sa zvyšuje kvalita a trvácnosť vyrábaných *tovarov*, čím sa šetria prírodné a ľudské zdroje. Napriek relatívne vyššej cene daného *tovaru*, jeho zníženému predaju a jeho zníženej výrobe preto spotrebiteľ uspokojí svoju potrebu takýmto kvalitnejším (hoci aj drahším) *tovarom* lepšie - a v konečnom dôsledku preto lacnejšie - než *tovarom* lacnejším, no menej kvalitným. Napr. ak použiteľnosť nejakého *tovaru* (napr. topánok), ktorý stojí 1 Peňaz, je 1 mesiac, tak na zabezpečenie danej potreby spotrebiteľ minie 12 Peňazí za rok. Ak je cena obdobného *tovaru* 6 Peňazí, no jeho použiteľnosť je 1 rok, tak na zabezpečenie danej potreby spotrebiteľ minie len 6 Peňazí za rok.

V prípade *deflácie* si ľudia za rovnaké množstvo *peňazí* v súčasnosti môžu kúpiť menej než by si za ne mohli kúpiť v budúcnosti. Napriek tomu aj v prípade *deflácie* sa kúpa daného *tovaru* v súčasnosti oplatí vtedy, ak prínos, ktorý z daného *tovaru* medzičasom kupujúci má, je väčší než pokles hodnoty tohto *tovaru* v dôsledku jeho opotrebenia a v dôsledku *deflácie*. V prípade *deflácie* preto dávajú spotrebiteľia dôraz najmä na kvalitu *výrobkov* a ich trvanlivosť (a *výrobcovia* sa týmto požiadavkám spotrebiteľov musia prispôbiť, pretože spotrebiteľia si v prípade *deflácie* dávajú veľký pozor na to, čo si za svoje *peniaze* kúpia).

Čím vyššia je *deflácia*, tým vyššie sú nároky kupujúcich na priebežný prínos, ktorý im musia *výrobky* priniesť, a tiež na dĺžku ich funkčnosti (teda nároky kupujúcich na kvalitu, ktorú musia *výrobky* dosahovať, aby si ich kúpili). To *výrobcov* (a teda aj spoločnosť ako celok) vedie k čo najúčelnejšiemu vynaloženiu prostriedkov, práce a prírodných zdrojov pri výrobe čo najužitočnejších *výrobkov*.

B.5. Kto nakoniec zaplatí za negatívne dôsledky *inflácie*?

Zaplatiť za čokoľvek je v konečnom dôsledku možné len *potrebnými vecami* - teda *tovarmi*, prírodnými alebo ľudskými zdrojmi. Aj zvyčajné platenie *peniazmi* je možné výlučne vďaka presvedčeniu ľudí, že *peniaze* použité pri platení reprezentujú skutočné hodnoty resp.

takéto *potrebné veci*. Ved' zrejme nikto by nesúhlasil s tým, že za svoj *tovar* dostane od kupujúceho niečo, čo ani on a ani nikto iný nepotrebuje (teda to, čo pre nikoho nemá žiadnu hodnotu).

Dôsledky *inflácie* teda možno zaplatiť napríklad novými prírodnými zdrojmi. Množstvo dostupných prírodných zdrojov je však obmedzené a na zaplatenie dôsledkov *inflácie* by ich teda bolo potrebné zobrať niekomu inému. To by veľmi pravdepodobne viedlo ku vzniku ozbrojených konfliktov a vojen (ako k tomu počas histórie ľudstva došlo už opakovane).

Dôsledky *inflácie* možno zaplatiť aj novými ľudskými zdrojmi. Dúfajme, že tieto „nové“ ľudské zdroje nebudú predstavovať masy otrokov, nevoľníkov či zajatcov (ako k tomu počas histórie ľudstva došlo už opakovane), ale že skôr pôjde o výdobytky ľudského intelektu, ktoré budú zmysluplne použité v prospech ľudí.

Najpravdepodobnejšou možnosťou, ako zaplatiť za dôsledky *inflácie*, je však ich zaplatenie *výrobkami* resp. *tovarmi* (ved' aj prírodné a ľudské zdroje majú svoju hodnotu z veľkej časti práve preto, že umožňujú výrobu *potrebných vecí* - teda najmä *výrobov* resp. *tovarov*).

Tí, ktorí najviac profitovali na *inflácii* ("chytrí" *zlodeji*), žiadne *výrobky* nevyrobili - preto to nebudú oni, kto nakoniec zaplatí účet za dôsledky *inflácie*. "Chytrí" *zlodeji* môžu prísť nanajvýš len o časť hodnôt, ktoré ukradli a ktoré by im teda vôbec nemali patriť.

Účet za dôsledky *inflácie* teda nakoniec zaplatia tí, ktorí vytvárajú skutočné hodnoty (*výrobky*) - a to napriek tomu, že oni na *inflácii* neprofitovali resp. že na nej dokonca stratili. Títo ľudia už priebežne prichádzajú o časť hodnôt, ktoré vytvárajú - ich *výrobky* si totiž od nich „kupujú“ "chytrí" *zlodeji* za nekryté „peniaze“ bez hodnoty. Nakoniec však ľudia vytvárajúci skutočné hodnoty môžu prísť dokonca o všetko - a to včítane vlastného života (napr. počas vojny, ktorej hlavnou príčinou môže byť práve *inflácia* resp. jej prirodzené dôsledky).

Z vyššie uvedeného je jasné, prečo *zlodeji* nemajú a nebudú mať zábrany vytvárať a udržiavať *infláciu* - jej dôsledky totiž takmer nikdy nedopadnú na toho, kto ju zapríčinil a kto na nej profitoval.

Samozrejme vždy existujú aj ľudia, ktorí nikdy nebudú *kradnúť*, klamať, podvádzať či ničiť prírodu (a to ani v prípade možnosti získať tým pre seba extrémne veľký prospech). Existujú aj ľudia, ktorí nemajú zábrany *kradnúť*, klamať, podvádzať či ničiť prírodu kedykoľvek (aj pri malom potencionálnom zisku). No väčšina ľudí je takých, čo sa za zvyčajných okolností síce snažia nekradnúť, neklamať, nepodvádzať či neničiť prírodu, no v prípade dostatočne veľkého pokušenia sa nakoniec „nechajú zlomiť“. Čím je vyšší potenciálny osobný zisk, tak sa nevyhnutne tým menej možno spoľahnúť na všeobecné dodržiavanie nejakých morálnych či iných pravidiel.

Možnosť zadarmo získať skutočné *tovary* prostredníctvom natlačenia nových nekrytých „peňazí“ umožňuje jedincovi získať ohromné bohatstvo, a preto vytvára obrovské pokušenie, ktorému odolá len málokto.

Rozumné preto nie je dúfať v morálne správanie tých, ktorí majú možnosť okradnúť ostatných. Rozumné je neumožniť im, aby ostatných okradli. **Jediným riešením, ktoré je schopné zabrániť negatívnym účinkom *inflácie*, je teda úplne znemožniť pridávanie nových nekrytých "peňazí" do obehu.**

Uviedli sme už veľa dôvodov, prečo je akékoľvek *kradnutie* (a teda aj *kradnutie* pomocou falošných "peňazí") v príkrom rozpore s princípmi voľného trhu a slobodného podnikania a prečo ochudobňuje spoločnosť, v dôsledku čoho nemôže byť v poriadku ani z morálneho hľadiska (a teda by nemalo byť v poriadku ani z právneho hľadiska).

Napriek tomu sa nás „chytrí“ *zlodeji* vytrvalo snažia presvedčiť o tom, že zarábanie pomocou manipulácie s falošnými „peniazmi“ je morálne aj právne v poriadku a že odráža princípy voľného trhu a slobodného podnikania.

Je rozumné dôverovať pravdivosti tvrdení, o ktorom sa Vás snaží presvedčiť ten, kto bude profitovať z toho, ak týmto tvrdeniam uveríte?

Verili by ste *zlodejovi*, ktorý by sa Vás snažil presvedčiť o tom, že ak vás okradne, tak to je morálne aj právne v poriadku a že to odráža princípy voľného trhu a slobodného podnikania?

Ak tomu uveríte, tak je namieste čudovať sa tomu, že vás budú *zlodeji* okrádať?

A naozaj by ste boli v tom prípade len nevinnou obeťou *zlodejov* bez akejkoľvek miery spoluzodpovednosti na tomto stave?

Pomocou pridávania nových nekrytých "*peňazí*" do obehu bolo doteraz ukradnutých už veľmi veľa *tovarov* - a tie bude musieť niekto zaplatiť, a to aj v prípade, ak by bola *inflácia* hneď v tejto chvíli definitívne zastavená. Za tieto negatívne dôsledky *inflácie* zaplatia najmä bežní ľudia, ktorí sa živia svojou prácou pri výrobe *výrobkov*. Čím skôr však dôjde ku definitívnemu zastaveniu *inflácie*, tým bude tento "účet za *infláciu*" menší a jeho zaplatenie bude menej bolestivé (hoci už teraz bude jeho bolestivosť značná).

Zastavenie *inflácie* znemožní "chytrým" *zlodejom* prostredníctvom nej kraďnúť. Preto sa "chytrí" *zlodeji* nevyhnutne pokúsia obnoviť *infláciu* všetkými dostupnými spôsobmi. Zrejme sa pokúsia presvedčiť ľudí, že negatívne dôsledky spojené so zastavením *inflácie* sú dôsledkom práve tohto zastavenia *inflácie*, a teda že nie sú v prvom rade dôsledkom predchádzajúcej *inflácie*. Mnoho ľudí im to ochotne uverí, pretože by si veľmi radi užívali "výhody" *inflácie*, ak by mohli zároveň nechať zaplatenie "účtu za *infláciu*" na niekoho iného.

B.6. Zhrnutie

V súčasnosti sa prakticky vo všetkých štátoch sveta stretávame takmer výlučne s nekrytými "*peniazmi*". V každej väčšej skupine ľudí sa totiž nájdú aj takí jedinci, ktorí sa snažia "zarobiť bez práce" a to aj na úkor ostatných (takýchto ľudí označujeme ako *zlodeji*). Pridávanie nekrytých "*peňazí*" do obehu (teda falšovanie *peňazí*) a následná *inflácia* im pritom umožňuje bezpracne získať ohromné bohatstvo bez toho, aby si to okradnutí vôbec všimli resp. uvedomili (a teda aj bez akéhokoľvek rizika). *Zlodeji* v každom štáte resp. spoločenstve ľudí preto urobia všetko pre to, aby týmto spôsobom mohli kraďnúť.

Inflácia (legálna možnosť určitých ľudí kraďnúť pomocou falšovania *peňazí*) je jednou z veľmi významných príčin (hoci nie jedinou príčinou) rastu kriminality, korupcie, chudoby niektorých skupín obyvateľstva, nadmernej výroby nekvalitných výrobkov, civilizačných chorôb, drogových závislostí, znečisťovania životného prostredia, drancovania prírodných zdrojov, globálneho otepľovania, stupňovania extrémizmu či násilných konfliktov a vojen. Je tomu tak dokonca do tej miery, že bez zastavenia a znemožnenia *inflácie* prakticky nie je možné úspešne s týmito problémami bojovať.

Cieľom ľudí je čo najlepšie uspokojovať svoje potreby. Cieľom štátu ako organizovaného spoločenstva ľudí by preto malo byť čo najlepšie umožniť dosiahnutie stavu, v ktorom spoločnosť ako celok dosiahne najvyššiu aktuálne dosiahnuteľnú mieru uspokojovania potrieb svojich členov. Inými slovami - **štát by mal vytvoriť podmienky pre to, aby sa medzi ľuďmi mohla jednoducho a efektívne realizovať výmena tovarov na základe dobrovoľného rozhodnutia každého človeka zúčastneného na danej výmene, ktoré bude založené na neskreslených informáciach.**

Je veľmi dôležité, aby nikto (ani štát) nemohol svojvoľne zvyšovať množstvo *peňazí* v obehu. V opačnom prípade totiž "chytrí" *zlodeji* túto možnosť skôr či neskôr zneužijú vo svoj prospech (a teda nevyhnutne na úkor ostatných). **Množstvo *peňazí* v obehu musí byť určované objektívnou realitou nezávislou na rozhodnutia ľudí** - a to množstvom *univerzálneho tovaru* (teda *tovaru*, ktorý je prevažná časť ľudí ochotná dobrovoľne vymeniť za svoje *výrobky*).

Peniaze majú reprezentovať hodnoty a majú slúžiť ku prospechu spoločnosti prameniacemu z efektívnejšej výmeny *výrobkov* medzi ľuďmi, ktorí ich vyrobili.

Ten, kto vytvorí "*peniaze*" z ničoho a získa za ne *výrobky* vyrobené inými ľuďmi, tak podvádzá, kraďne a prispieva k degradácii ľudí, ku ničeniu životného prostredia a tiež ku vzniku konfliktov a vojen.

Preto považujem nekryté peniaze za krádež, podvod a zločin proti ľudskosti.

